

Száma: G/512-11/2023.

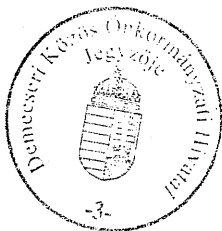
Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. szeptember 11. napján tartott nyilvános ülésének

- a. jegyzőkönyve
- b. tárgysorozata
- c. határozatai: 46-50/2023.(IX.11.)

T Á R G Y S O R O Z A T

- 1. Előterjesztés a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. elfogadására
(a HEP terjedelme miatt e-mailben került kiküldésre)
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
- 2. Előterjesztés közmunkaprogramban gyártott termékekről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
- 3. Előterjesztés Gégény Nefelejcs utca (Táncsics köz) megépítése miatt megváltozott terület rendezéséről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
- 4. Előterjesztés a települési önkormányzatok rendkívüli támogatásának igényléséről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
- 5. Bejelentések

Gégény, 2023. szeptember 25.

Balázs K. Keller Olga
aljegyző

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal Gégényi Kirendeltség (4517 Gégény, Dombrádi út 2.) tanácstermében, **Gégény Község Képviselőtestületének 2023. szeptember 11. napján 16³⁰ órától megtartott nyilvános üléséről**

Jelen vannak:	Zakor Ildikó	polgármester
	Lisovszki István Jánosné	alpolgármester
	Gyányiné Tenkely Edina	képviselő
	Balláné Balogh Aranka	képviselő
	Lukács Ágnes	képviselő
	Menyhárt Csaba	képviselő

Hiányzik: Sebestyén dr. Metzinger Mária képviselő
(távolmaradását bejelentette)

Tanácskozási joggal megjelent: Balázs dr. Kellér Olga aljegyző

Zakor Ildikó polgármester köszöntötte az ülésen részt vevőket. Megállapította, hogy a 7 fős Képviselő-testületből 6 fő képviselő megjelent, így az ülést határozatképesnek nyilvánította és megnyitotta.

Javasolta a Képviselő-testületnek, hogy jegyzőkönyv-hitelesítőnek Balláné Balogh Aranka és Lisovszki István Jánosné képviselőket válassza meg. A Képviselő-testület a jegyzőkönyv hitelesítő személyével 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyetértett.

Javasolta a testületnek, hogy a meghívóban szereplő napirendi pontokat tárgyalja meg. Más napirendre nem érkezett javaslat.

Ezek után a Képviselő-testület az előterjesztés szerint 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Gégény Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
46/2023.(IX.11.)
határozata
Napirendi pontok elfogadásáról

A Képviselő-testület a nyilvános ülés napirendjét az alábbiak szerint fogadta el:

1. Előterjesztés a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. elfogadására (a HEP terjedelme miatt e-mailben kerül kiküldésre)
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
2. Előterjesztés közmunkaprogramban gyártott termékekről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
3. Előterjesztés Gégény Nefelejcs utca (Táncsics köz) megépítése miatt megváltozott terület rendezéséről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester

4. Előterjesztés a települési önkormányzatok rendkívüli támogatásának igényléséről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester
5. Bejelentések

NAPIREND TÁRGYALÁSA

Tárgy: (1. tsp.) Előterjesztés a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. elfogadására
Előadó: Zakor Ildikó polgármester

Zakor Ildikó polgármester elmondta, hogy a HEP terjedelme miatt e-mailben került kiküldésre a képviselőknek. Az elkövetkező öt évre készült el az új HEP. A program az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat tartalmazza. Kérte a HEP előterjesztés szerinti elfogadását.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem volt.

Ezek után a Képviselő-testület az előterjesztés szerint 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Gégyény Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
47/2023.(IX.11.)

határozata

Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. elfogadásáról

A Képviselő-testület:

1. Megtárgyalta a Helyi esélyegyenlőségi Program 2023-2028. elfogadásáról szóló előterjesztést.
2. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31.§. (1) bekezdése alapján a 2023-2028. évekre a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a határozat melléklete szerint elfogadja.
3. Megbízta a polgármesterét, hogy döntéséről az érdekelteket értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

A határozat melléklete szerinti Helyi Esélyegyenlőségi Program a jegyzőkönyv mellékletében található.

Tárgy: (2. tsp.) Előterjesztés közmunkaprogramban gyártott termékekről
Előadó: Zakor Ildikó polgármester

Zakor Ildikó polgármester elmondta, hogy mindig volt folyamatba épített ellenőrzés a közmunkával kapcsolatban. A mostani ellenőrzés kérte, hogy legyen testületi határozat arról, hogy a közmunkában gyártott és az eladásból megmaradt termékeket odaadjuk az intézményeknek vagy lakosoknak. Eseti jelleggel például: nőnapra az intézményekbe,

jótekonysági bálba felajánlásként, lakosoknak karácsonyi támogatásként kerülnek odaadásra a szőnyegből és a táskákból. Kérte a testületet, hogy az előterjesztés szerint hozza meg a döntést.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem volt.

Ezek után a Képviselő-testület az előterjesztés szerint 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Gégény Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
48/2023.(IX.11.)
határozata
Közmunkaprogramban gyártott termékekről

A Képviselő-testület:

1. Megtárgyalta a közmunkaprogramban gyártott termékekről szóló előterjesztést.
2. Megállapítja, hogy a közmunkaprogramban a vállalt mennyiségű termékeket (szőnyeg, táska) nem tudja teljes mennyiségben értékesíteni.
3. Megbízta polgármesterét, hogy azon legyártott termékeket, amelyeket nem tudnak értékesíteni az intézmények és a lakosok részére: nőnapra, pedagógusnapra, húsvétra, karácsonyra és egyéb alkalmakra eseti jelleggel adja oda.
4. A termékek 3. pont szerinti odaadásáról a következő testületi ülésen tájékoztassa a testületet.

Határidő: azonnal és folyamatos

Felelős: polgármester

Tárgy: (3. tsp.) Előterjesztés Gégény Nefelejcs utca (Táncsics köz) megépítése miatt megváltozott terület rendezéséről

Előadó: Zakor Ildikó polgármester

Zakor Ildikó polgármester elmondta, hogy a rendelő mellett megépült úthoz egy 19m²-es és egy 16m²-es területet kell megvásárolni ahhoz, hogy használatbavételi engedélyt kapjunk. A terület értékéről értébecslés készült. Kérte a testületet, hogy a 3. pont egészüljön ki 24.000 Ft, a 4. pont 28.000 Ft vételárral. Kérte a testületet, hogy a módosítással fogadja el a határozatot.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem volt.

Ezek után a Képviselő-testület a polgármester módosító indítványa szerint 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Gégény Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
49/2023.(IX.11.)

Gégény Nefelejcs utca (Táncsics köz) megépítése miatt megváltozott terület rendezése

A Képviselő-testület:

1. Megtárgyalta Gégény Nefelejcs utca (Táncsics köz) megépítése miatt megváltozott terület rendezéséről szóló előterjesztést.
2. Megállapítja, hogy az önkormányzati tulajdonú, 460. hrsz-ú Nefelejcs utca (Táncsics köz) forgalomba helyezési eljáráshoz szükséges az úthoz a 627. hrsz-ú ingatlanból 16m²-t, a 641/1. hrsz-ú ingatlanból 19m²-t megvásárolni.
3. Megbízta Zakor Ildikó polgármestert, hogy Antal Ferenc 4517 Gégény, Nefelejcs utca 42, Antal László 4517 Gégény, Nefelejcs utca 40, Antal Lászlóné 4517 Gégény, Táncsics utca 2. és Papcsákné Antal Ilona 4534 Székely, Arany J. utca 6. szám alatti lakosokkal kössön adásvételi szerződést a tulajdonukat képező gégényi 627. hrsz-ú ingatlanból 16m² megvásárlására, 24.000 Ft értékben.
4. Megbízta Zakor Ildikó polgármestert, hogy Técsi Gyuláné 4517 Gégény, Dózsa köz 3. szám alatti lakossal kössön adásvételi szerződést a tulajdonát képező gégényi 641/1. hrsz-ú ingatlanból 19m² megvásárlására, 28.000 Ft értékben.

Határidő: azonnal és folyamatos

Felelős: polgármester

Tárgy: (4. tsp.) Előterjesztés a települési önkormányzatok rendkívüli támogatásának igényléséről

Előadó: Zakor Ildikó polgármester

Zakor Ildikó polgármester elmondta, hogy négyszer lehet működési támogatásra pályázatot benyújtani. Az első kérelmünkre 600.000 Ft-ot, a másodikra 1.004.000 Ft-ot kaptunk. Beadásra került a harmadik kérelem, ehhez kéri hiánypótlásba a határozatot. Kérte a testületet, hogy az előterjesztés szerint fogadja el a határozatot.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem volt.

Ezek után a Képviselő-testület az előterjesztés szerint 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Gégény Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
50/2023.(IX.11.)

a települési önkormányzatok rendkívüli támogatásának igényléséről

A Képviselő-testület:

1. Megtárgyalta a települési önkormányzatok rendkívüli támogatásának igényléséről szóló előterjesztést.

2. Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 3. mellékletének 5.2.1.5. pontja szerint igényt nyújt be a települési önkormányzatok rendkívüli támogatására.
3. Az Ávr. 75.§(2) bekezdés a)-h) pontjai alapján nyilatkozik, hogy:
 - a) A támogatási igényben foglalt adatok, információk és dokumentumok teljeskörűek, valóságosak és hitelesek, az adott tárgyban támogatási igényt korábban nem nyújtottunk be.
 - b) Az önkormányzat nem áll jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás alatt, ellene jogerős végzéssel elrendelt csődeljárás vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás nincs folyamatban.
 - c) Az Ávr. 75.§ (2) bekezdés c) pontja nem releváns.
 - d) Az önkormányzat megfelel az Áht. 50. §-ában meghatározott követelményeknek.
 - e) Az önkormányzatnak nem áll fenn harmadik személy irányában olyan kötelezettsége, amely a költségvetési támogatás céljának megvalósulását megghiúsíthatja.
 - f) Az Ávr. 75.§ (2) bekezdés f) pontja nem releváns.
 - g) Az Ávr. 75.§ (2) bekezdés g) pontja nem releváns.
 - h) Az Ávr. 75.§ (2) bekezdés h) pontja nem releváns.

Határidő: azonnal és folyamatos

Felelős: polgármester

Tárgy: (5. tsp.) Bejelentések

Zakor Ildikó polgármester elmondta, hogy a tárolóból azokat a kerékpárokat lopják el, amelyeket nem csuknak le a tulajdonosok.

Tanévkezdési támogatásra kiment a lakosoknak a tájékoztató és a kérelem nyomtatványok. Vannak olyan iskolák, akik nem adnak iskolalátogatási igazolást, mert egy jogszabályi változás alapján az adott iskolaévre érvényes matricával ellátott diákigazolvánnyal kell igazolni az iskolába járást. Ez a jogszabály nem vonatkozik az önkormányzati rendeletben meghatározott benyújtandó iratokra, de mégsem adnak iskolalátogatásit.

Az idősek támogatására is kiment a tájékoztató. Az idősek estje 2023. szeptember 29-én lesz. Erre a napra szervezés alatt van az elkészült óvodaudvar átadási ünnepsége is.

A településről készült film bemutatója megvolt.

Több nyári program megszervezésére került a közösségi házban. Több részt vevőre számítottunk, többen eljöhettek volna.

A polgárőrségnek és a futball klubnak pályázatot nyújtottunk be eszköz beszerzésre.

BM ellenőrzés volt a közmunkaprogramban. 2023. szeptember 21-én Nyíregyházán a közfoglalkoztatotti kiállításon vesz részt Gégény.

Közszolgálati ellenőrzés folyik a hivatalban, a köztisztviselők és a polgármester szabadságát ellenőrzik. Volt-e szabadságolási terv, úgy vette-e ki a polgármester. Az idén május végétől mostanáig munkaidőn túl 92,5 órát dolgozott hétvégén.

Gondos órát igényelhetnek az idősek, a családsegítő segít a regisztrációban.

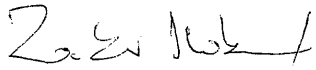
Szerződést kötöttünk LED csere programra, szeptember 15-től lehet majd regisztrálni. A regisztrációban a családsegítő fog a lakosoknak segíteni.

Mézeskalács készítő és gyertyaöntő tanfolyamra kaptunk pályázati forrást. A két tanfolyamot 2023. október 1. és 2024. május 1. között kell megvalósítani.

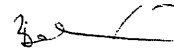
Az aláírt védőnői szerződést megkaptuk a kórháztól.

Jelenleg 30 fő közmunkást alkalmaz az önkormányzat. Fotókon bemutatta a közmunkások által készített termékeket és az elvégzett munkákat.

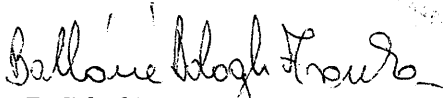
Ezek után mivel több napirendi pont nem volt, a képviselők nem tettek bejelentést, Zakor Ildikó polgármester megköszönte a részvételt, és a nyilvános ülést 17⁰⁵ órakor bezárta.

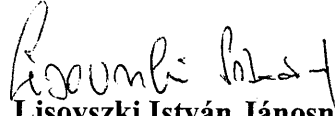
Zakor Ildikó
polgármester

Balázs Kellér Olga
aljegyző

Balláné Balogh Aranka

Lisovszki István Jánosné

jegyzőkönyv-hitelesítő

J E L E N L É T I Í V

A 2023. szeptember 11. napján tartott
Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének nyilvános üléséről

Zakor Ildikó	polgármester
Lisovszki István Jánosné	alpolgármester
Balláné Balogh Aranka	képviselő
Gyányiné Tenkely Edina	képviselő
Lukács Ágnes	képviselő
Menyhárt Csaba	képviselő
Sebestyénne Dr. Metzinger Mária	képviselő

Zakor Ildikó
Lisovszki István Jánosné
Balláné Balogh Aranka
Gyányiné Tenkely Edina
Lukács Ágnes
Menyhárt Csaba
Sebestyénne Dr. Metzinger Mária

Meghívottak:

Balázsne Keller Olga	aljegyző
Balogh Emese	RNÖ elnök

Balázsne Keller Olga

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Gégény Község Önkormányzata

GÉGÉNY

2023 - 2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	58
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	75
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	82
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	83
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	85
1. A HEP IT részletei	85
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	85
Jövőképünk	86
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás.....	94
3.1 A megvalósítás előkészítése	94
3.2 A megvalósítás folyamata	94
3.3 Monitoring és visszacsatolás	96
3.4 Nyilvánosság	97
3.6 Érvényesülés, módosítás	98
4. Elfogadás módja és dátuma	99

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Gégény Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

2023. január 1-én településünk teljes állandó lakossága 1846 fő, a lakónépesség száma összesen: 1772 fő. Kistelepülés jellegéből adódóan mindenki ismeri egymást. A községben zajló eseményeket - bár legyen kulturális jellegű esemény vagy infrastrukturális fejlesztés - mindenki figyelemmel kíséri.

A település fekvése

Gégény település az Észak-Alföldi régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, a Kemecsei Járásban található. A település a Közép-Nyírségben, a Rétköz délkeleti részén, Nyíregyházától ÉK-i irányban, 30 km-re fekszik. Északról Dombrád, keletről Pátroha, délről Berkesz, nyugatról Demecser veszi körül. A község közigazgatási területéhez tartozik a Maczkó-, a Fekete-, és a Tölgyes tanya. Nyíregyházától ÉK-re, mintegy 30 km távolságra található település. A 4-es főútról Székelynél leágazó alsórendű úton közelíthető meg. Területét átszeli a Nyíregyháza-Záhony közötti vasútvonal.

Infrastrukturális jellemzők

A legfrissebb adatok szerint a településen kb. 716 db lakóház található, melyből 656 db lakás a faluban, 60 db lakás pedig a településhez tartozó tanyákon van, melyből 39 db lakott, 21 db lakatlan. A lakcímnnyilvántartás adatait áttekintve megállapítható, hogy jelenleg igen nagy számban vannak a településen lakatlan, üresen álló házak (kb. 100-120). A településen van vezetékes ivóvíz-, elektromos-, gáz-, telefon-, belvízelvezető-csatorna-, és szennyvízhálózat, mely az emberek életét kényelmesebbé teszi. Ma már ezen szolgáltatásokat a falu lakosságának nagy része igénybe veszi. A tanyákon is kiépítésre került a vezetékes ivóvíz, elektromos-, gáz-, és a telefonhálózat is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A mai kor igényeinek megfelelően többfajta (pl. szélessávú, mikrohullámos stb.) internet hozzáférés is biztosított a településen. Az önkormányzati utak kb. 90 %-ban burkoltak, pormentesek. A településen 1998-tól szervezett személyszállítás folyik.

Közlekedés:

A községnek van vasútállomása és távolsági buszmegállója, melynek igénybevételevel könnyen megközelíthető. Településünk vasútállomása a Záhony-Nyíregyháza vasútvonalon fekszik, így óránként közlekedik személyvonat mindkét irányban. A Kisvárdai városközpontból Gégény vasútállomásig buszjárat biztosítja a közlekedést a tanyákon keresztül.

Bölcsődei – óvodai ellátás:

2012. január 1-jétől kezdte meg működését településünkön a bölcsőde, mely térségi szerepkört tölt be, mivel településünkön kívül Demecser, Kék, Székely községek részére is biztosítja a bölcsődei alapellátást. A bölcsőde a jelenlegi óvoda egy részének átalakításával került kialakításra. 2 csoportszobában 18 fő 0-3 év korú gyermek ellátását biztosítja.

A településen egy óvoda található, melyet az elmúlt évek alatt többször is bővítettek, átalakítottak. Az óvodában jelenleg 3 csoportszoba, 1 tornaszoba, 1 vezetői iroda, 1 nevelői szoba, kiszolgáló helyiségek találhatóak. A napközi otthonos óvodában 75 gyerek ellátását 6 fő pedagógus, 1 fő pedagógiai asszisztens és 3 fő dajka biztosítja.

2019.09.01. napjától intézményi átszervezés következtében többcélú intézményként jött létre a Gégény Napsugár Óvoda, Bölcsőde és Konyha. Mely intézményben az óvoda, a bölcsőde és a konyha szakmailag önálló intézményként működik és 1 fő intézményvezető látja el a vezetői feladatokat.

Iskola:

A településen egy általános iskola található, így az első osztályos tanulóktól kezdve a 8. osztályosokkal bezárólag minden diák egy korszerű épületben tanul. Az épület földszintjén a bal oldali szárnyban került kialakításra a napközi otthon konyhája és az emeleten az ebédlő, melyben a gyerekek étkeztetésére nyílik lehetőség, a jobb oldali szárnyban az iskolai és községi könyvtár található. Az általános iskolában a 2022/2023-as tanévben 163 diák tanítását 16 pedagógus és 2 fő óraadó pedagógus végzi. 2013.01.01. napjától az iskola a Klebersberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába került.

Községünkben közép- és felsőfokú intézmény (szakmunkásképző, gimnázium, főiskola, stb.) nem működik, így a tanulók elsősorban a kisvárdai, demecseri és nyíregyházi iskolákban folytatják tovább tanulmányaikat.

Polgármesteri Hivatal

2019.12.31. napjával a Gégényi Polgármesteri Hivatal megszűnt, mivel a település lakosság száma nem haladta meg a 2000 főt. 2020.01.01. napjától Gégény Község Önkormányzata és Demecser Város Önkormányzata közös önkormányzati hivatalt hoztak létre Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel.

A közös önkormányzati hivatal neve: Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal
Székhelye: 4516 Demecser, Kétezer-egy tér 1.

Telephelyek: Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal Gégényi Kirendeltsége
4517 Gégény, Dombrádi út 2.
Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal Demecseri Kirendeltsége
4516 Demecser, Szent István u. 2-4.

Demográfia (népesedés, népmozgalom)

Gégény község népességszáma 1960-tól fokozatosan csökkent, a 90-es évektől a csökkenés megállt, kismértékű növekedés indult meg, majd **2000. évtől az állandó, valamint a lakónépesség számában fokozatos csökkenés tapasztalható.**

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2007	2018	
2008	1981	
2009	1953	
2010	1920	
2011	1918	
2012	1975	
2013	1981	
2014	1935	
2015	1934	
2016	1 905	bázis év
2017	1 889	99,16%
2018	1 908	101,01%
2019	1 872	98,11%
2020	1 875	100,16%
2021	1 856	98,99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Gégény Község állandó népessége

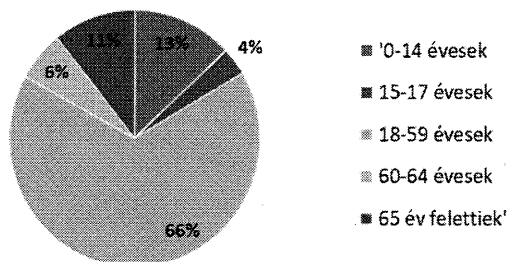
ÉV	ÁLLANDÓ népesség/fő
1960	2.540
1970	2.377
1980	2.204
1990	2.045
2000	2.184
2010	2.032
2011	2.012
2012	2.003
2013	1.994
2014	2.005
2015	1.977
2016	1.963
2017	1.947
2018	1.927
2019	1.938
2020	1.920
2021	1.898
2022	1.875

Helyi
adatgyűjtés

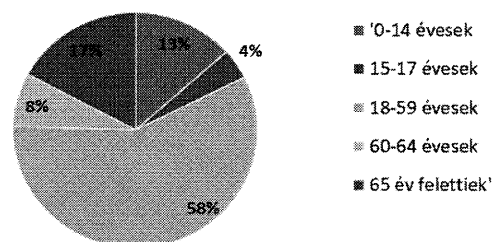
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	969	951	1920	50,47%	49,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,65%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	126	127	253	6,56%	6,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	34	40	74	1,77%	2,08%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	644	551	1195	33,54%	28,70%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	61	70	131	3,18%	3,65%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	104	163	267	5,42%	8,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség 2019. évi megoszlását tekintve elmondható, hogy a lakosság legnagyobb %-át a 18-59 éves korosztály alkotja. Az életkori megoszlást tekintve, a 60 év feletti korosztály aránya nagyobb, mint a 0-18 éves korosztály aránya. Tehát az idősebb korosztály aránya nagyobb, ami az öregedési index táblázatból is látható.

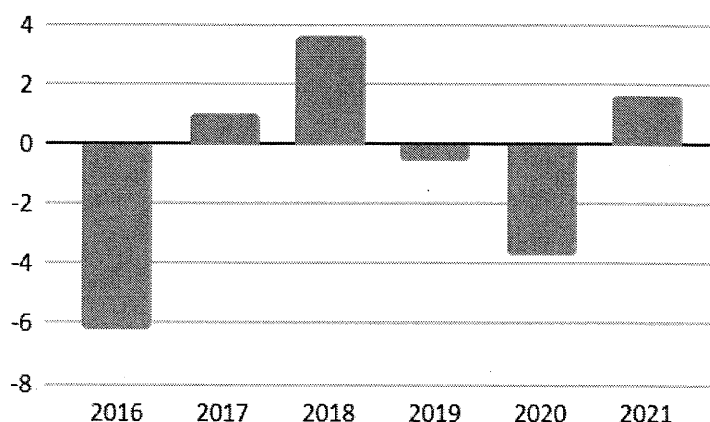
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	252	262	96,18%
2017	256	265	96,60%
2018	259	264	98,11%
2019	267	253	105,53%
2020	268	253	105,93%
2021	266	264	100,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-6,25
2017	1,05
2018	3,69
2019	-0,53
2020	-3,74
2021	1,61

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különböz...

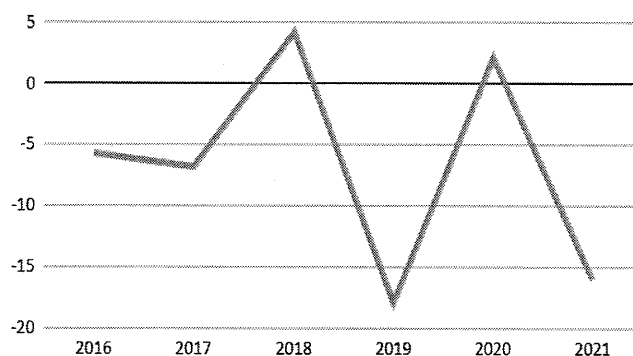

A természetes szaporodást tekintve az elmúlt időszakban nagyobb arányban fordul elő, hogy több a halálozás, mint az élve születések száma, ami a népességsökkenéshez vezet.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-5,73
2017	-6,85
2018	4,21
2019	-17,99
2020	2,14
2021	-16,08

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

Továbbá szintén a népességsökkenést erősíti, hogy az állandó oda-, és elvándorlások aránya az elmúlt években többségében az elvándorlások arányára billen. Bár az utóbbi időben nagyon sok fiatal telepedett le településünkön, nagyon sok üresen álló ház talált gazdára, de az adatokat tekintve azok a helyi fiatalok telepedtek itt le és alapítottak családot, akik már lakcímmel rendelkeztek (tehát csak különköltöztek szüleiktől).

A településen élő kisebbségek

Településünkön Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Céljaik között szerepel a szociálisan hátrányos helyzetű családok, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, a roma kultúra ápolása. Településünkön elenyésző a roma nemzetiség száma, illetve helyzetük (mind szociális, anyagi, lakhatási) a többi családhoz hasonló. Egy – egy támogatás során 56 család, 60 gyerek kerül támogatásra, akik saját magukat vallották a roma nemzetiséghez tartozónak.

A településen megvalósult pályázatok, beruházások:

- 1.) Egészségház építése Gégényben (Belügyminisztériumi támogatással - BM)
- 2.) Piac építése Gégényben (TOP)
- 3.) Művelődési Ház külső, belső felújítása (VP támogatással, Magyar Falu Program)
- 4.) Orvosi Eszköz Beszerzése (Magyar Falu Program)
- 5.) Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (TOP)
- 6.) Konyha felújítás és eszközbeszerzés (BM támogatással)
- 7.) Sportpálya és sportöltöző felújítása (TAO)
- 8.) Ravatalozó ablakcsere (BM támogatással)
- 9.) Belterületi utak felújítása (BM támogatással)
- 10.) Pátroha – Gégény összekötő út fejlesztése (VP)
- 11.) Kondi park pályázat (NFM)
- 12.) Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések – általános iskola sportudvarának kialakítása (BM)
- 13.) Belterületi utak felújítása (BM támogatással)
- 14.) Óvoda udvar fejlesztése (Magyar Falu Program)
- 15.) Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése (Magyar Falu Program)
- 16.) Óvodai, iskolai utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztés, felújítás, vagy új sportlétesítmény létrehozása – sportpálya kialakítása (BM támogatással)
- 17.) Önkormányzati járdaépítés, felújítás anyagtámogatása – járda felújítás (Magyar Falu Program)
- 18.) Családi Park kialakítása (LEADER program)

Elnyert, folyamatban lévő pályázatok, beruházások:

- 1.) Tanyabusz beszerzése (Magyar Falu program) - folyamatban
- 2.) Bútorbeszerzés – a Községi Házba (LEADER program)
- 3.) Útfelújítás, útépités Gégényben (172 millió forint – TOP PLUSZ)

Terveink között szereplő megvalósítandó feladatok:

- 1.) Ápolást, gondozást nyújtó idősok otthonának létrehozása
- 2.) Szociális alapszolgáltatást, valamint a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmények és a gyógyszertár külön épületben történő elhelyezése (új építése, épület vásárlása, átalakítása,)
- 3.) Ravatalozó felújítása, átalakítása – urna sírhelyek kialakítása
- 4.) Meglévő intézmények eszközeinek fejlesztése
- 5.) Járdaépítés folytatása
- 6.) Egészségház, Községi ház külső környezetének tereprendezése, parkosítása stb.
- 7.) Orvosi szolgálati lakás kialakítása
- 8.) Intézményeink fűtési, hűtési rendszerének korszerűsítése (klíma, hőszivattyú beszerelése)

<u>Értékeink, küldetésünk</u>

Gégény Község Önkormányzata és szervei kötelesek megtartani valamennyi jogviszonyukban és eljárásukban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebkty.) meghatározott egyenlő bánásmód követelményét. Döntéseiken keresztül is kifejezik elkötelezettségüket az esélyegyenlőség területén,

Gégény Község Önkormányzata elkötelezett az egyenlő esélyek biztosítás iránt. Minden polgár számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhassanak, tanulhassanak és élhessenek a településen, és lehetőségeihez mértén megtesz mindent annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását.

A jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település a társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházakkal, önszerveződésekkel, társulásaival,

egyesületeivel és alapítványaival együttműködve közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

A megkülönböztetés elleni küzdelemben vezető szerepet vállalnak és felhasználva helyzetüket és a befolyásukat, ahol csak lehetséges, segítenek leküzdeni a diszkriminatív akadályokat.

Az esélyegyenlőségi politika követése során a szervezeten belül együttműködnek, az önkormányzat vezetésétől a képviselő-testületen és bizottságokon keresztül egészen a végrehajtás szintjéig.

Ösztönözik a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a közösség életében.

Esélyegyenlőségi politikájukat minél szélesebb körben megismertetik a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partner szervezetekkel.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gégyény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 2020-2024 évekre szóló gazdasági program elfogadásáról szóló 5/2020. (I.28) határozata

A program legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze, és egységenként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, amelyek községünk és lakói jobb életminőségét szolgálják a jelzett időszakra vonatkozóan és azon túlmutatóan is. A gazdasági program azokra az elemekre koncentrál, amelyekre az önkormányzat hatással van, mint a gazdaságfejlesztés, a humán erőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása.

Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Gégény község településképeinek védelméről szóló 1/2018. (I.24.) önkormányzati rendelete

A helyi védelem célja, a község településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző, az itt élt és élő emberek, közösség munkáját és kultúráját tükröző sajátos megjelenésű, a településképet meghatározó építészeti és táji érték védelme, a jövő nemzedékek számára történő megóvása.

Gégény Község Képviselőtestületének a Gégény Község Szabályozási Tervének elfogadásáról, és a Helyi Építési Szabályzat területre vonatkozó előírásainak megállapításáról módosításokkal egységes szerkezetben szóló 1/2003. (II.7.) K.sz. rendelete

Az érvényességi területen belül építési tevékenységet folytatni, arra hatósági engedélyt adni, telket kialakítani, kötelezést előírni csak a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban Étv.), valamint az e törvény alapján meghatározott, az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban OTÉK) előírásai, valamint az SZ-1.1, SZ-1.2 és SZ-2, valamint T-3.b és T-3.b-1 jelű Szabályozási Tervek, és jelen Helyi Építési Szabályzat előírásainak együttes figyelembevételével lehet.”

Gégény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 76/2015. (IX.29.) határozatával létrehozta a Gégényi Települési Értéktár Bizottságot

A bizottság feladata különösen a települési értékek megőrzéséről és szélesebb körben való megismertetéséről való gondoskodás. A bizottság munkája során törekszik, hogy az idős generációk és a felnövekvő, fiatal nemzedék közötti egymást inspiráló programok kerüljenek kialakításra. Gégény valódi értékeit jelentő jellegzetességek, különlegességek, igazi helyi értékek mindegyike valóban folyamatos azonosításra kerüljön. Igyekszik széleskörű ismertséget biztosítani a település értékeinek, népszokásainak, hagyományainak, kulturkincseinek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Önkormányzatunk a **szociális alapszolgáltatási feladatok ellátására** 2018.01.01. napjával új önkormányzati társulást hozott létre, Kék, Székely, Beszterec, Tiszarád településekkel. Az Új társulás neve: Kéki Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Intézményi Társulás. A közös fenntartású intézmény megnevezése: Kéki Szociális Alapszolgáltatási Központ. A szakmai alaptevékenység körében gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, család és gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás feladatok tartoznak. **Településünkön** jelenleg a Gégény, Ady E. u. 3. sz. alatt található a Szociális Alapszolgáltatási Központ telephelye, ahol a **szociális étkeztetés és házi segítségnyújtási feladatok kerülnek ellátásra**. A szakmai irányítást a gesztor önkormányzat Kék község végzi.

2020. január 1-től a Gégényi Polgármesteri Hivatal szervezeti átalakítása miatt, a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat a Demecser Város Önkormányzat szociális alapszolgáltatási irodájánál foglalkoztatott családsegítő biztosítja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Mélyszegénységen azt a jelenséget értjük, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli különbségekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is. A mélyszegények körében felülreprezentált a romák aránya, de a többségük nem roma.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidéznek a szegénység és kirekesztődés újratermelődését, generációk közötti átöröklését.

A szegénység az egyén életvitelét tekintve különféleképpen fejti ki hatását:

Az anyagi gondoknál az alábbi problémák jelentkeznek:

- lakás fenntartásának nehézségei, nem megfelelő lakás, lakáshiány
- számla befizetésének nehézségei
- rosszabb minőségű élelmiszer (vitaminszegény, egészségtelen táplálkozás), élelmiszerhiány

- olcsóbb gyógyszerek, gyógyszerhiány
- közteherviselés nehezen vagy egyáltalán nem oldható meg.

A szegénység következményei és okai lehetnek:

- alacsony iskolázottság
- munkanélküliség
- elszigeteltség, kirekesztődés
- anyagi terhek súlyossága miatt kialakult családon belüli nehézségek
- tapasztalathiány
- mobilitás hiánya
- depresszió
- társadalmi kapcsolatok hiánya illetve hasonló helyzetűekkel fenntartott kapcsolatok kizárólagossága

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Gégyény település jelentős munkanélküliséggel sújtott település, ami azt jelenti, hogy a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét, ezért településünk a kedvezményezett települések besorolásába tartozik.

Az Szt. valamint az Önkormányzat helyi rendelete szabályozza, a település lakói részére biztosítható szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokat. Más jogszabályok is biztosítanak olyan ellátásokat, amelyeknek megállapítása szociális rászorultság vizsgálatához kötött pl. a Gyvt, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások tekintetében a jövedelmi és vagyoni helyzetet kell vizsgálni.

A mélyszegénységben élő családok jövedelmeik felhasználásakor nélkülözik a tervszerűséget. Kiadásaik rendre meghaladják bevételeiket. Egy-egy nagyobb összegű kiadás (pl. váratlan haláleset temetési költsége, munkahely kezdésekor bérlet vásárlás, téli időszakban tüzelő megvásárlása, áram, víz, gáz szolgáltatás éves leolvasása során keletkezett nagyobb összegű számla stb.) jelentős megterhelést jelent a családok számára. Ezekben az esetekben egyszeri segély megállapítása iránti kérelemmel fordulnak az önkormányzathoz.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	54,24	47,35
2017	55,16	41,02
2018	54,85	36,69
2019	53,96	29,83
2020	52,95	32,94
2021	53,71	26,91

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A munkanélküliek fogalma helyett mára már az álláskereső szót használjuk. Az Flt. szerint *álláskereső*: az a személy, aki

1. a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és
2. oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és
3. öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül és
4. az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb keresőtevékenységet sem folytat, és
5. elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit
6. az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart,

A tartósan munkanélküliek a munkanélküliek azon speciális csoportját alkotják, akik legalább 12 hónapja keresnek aktívan állást, míg a nagyon tartósan munkanélküliek legalább 24 hónapja.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	6,97	6,69	6,83%
2017	9,50	12,90	11,20%
2018	5,20	9,47	7,34%
2019	8,25	6,51	7,38%
2020	8,76	7,45	8,11%
2021	7,59	7,42	7,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2021. évben a 15-64 év közötti állandó népesség száma: 1344 fő, a nyilvántartott álláskereső száma 101 fő., mely az aktív korú lakosság 7,51 %-a. Az országos munkanélküliségi ráta kb. 3,7%, melyet Gégény település rátája 3,81 %-al halad meg.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	98	156	102	104	112	101
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8,00	10,00	6,00	5,00	5,00	5,00
	%	8,16%	6,41%	5,88%	4,81%	4,46%	4,95%
21-25 év (TS 038)	Fő	21,00	17,00	8,00	9,00	13,00	8,00
	%	21,43%	10,90%	7,84%	8,65%	11,61%	7,92%
26-30 év (TS 039)	Fő	10,00	15,00	12,00	11,00	12,00	15,00
	%	10,20%	9,62%	11,76%	10,58%	10,71%	14,85%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	13,00	11,00	10,00	14,00	12,00
	%	6,12%	8,33%	10,78%	9,62%	12,50%	11,88%
36-40 év (TS 041)	Fő	11,00	11,00	5,00	2,00	4,00	7,00
	%	11,22%	7,05%	4,90%	1,92%	3,57%	6,93%
41-45 év (TS 042)	Fő	8,00	24,00	14,00	18,00	15,00	9,00
	%	8,16%	15,38%	13,73%	17,31%	13,39%	8,91%
46-50 év (TS 043)	Fő	11,00	21,00	15,00	14,00	12,00	9,00
	%	11,22%	13,46%	14,71%	13,46%	10,71%	8,91%
51-55 év (TS 044)	Fő	14,00	19,00	15,00	11,00	10,00	5,00
	%	14,29%	12,18%	14,71%	10,58%	8,93%	4,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	22,00	8,00	12,00	10,00	8,00
	%	5,10%	14,10%	7,84%	11,54%	8,93%	7,92%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	4,00	8,00	12,00	17,00	23,00
	%	4,08%	2,56%	7,84%	11,54%	15,18%	22,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	41,84	43,90
2017	39,10	47,54
2018	49,02	72,00
2019	45,19	40,43
2020	58,04	49,23
2021	58,42	50,85

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma: 59 fő, mely a nyilvántartott álláskereső 58,42%-a. Elmondható, hogy regisztrált munkanélküliek igen nagy arányban maradnak tartósan munkanélküliek, nehezen találnak munkát.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	98	3	3,06%	29	29,59%	66	67,35%
2017	156	7	4,49%	62	39,74%	87	55,77%
2018	102	2	1,96%	55	53,92%	45	44,12%
2019	104	3	2,88%	52	50,00%	49	47,12%
2020	112	4	3,57%	43	38,39%	65	58,04%
2021	101	3	2,97%	40	39,60%	58	57,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső iskolai végzettség megoszlására több évre visszamenőleg elmondható, hogy kb. 3%-nak alacsonyabb az iskolai végzettsége, mint 8. általános és kb. 40 %-nak van 8 általános iskolai végzettsége. Tehát kb. a nyilvántartott álláskereső 57 %-a rendelkezik valamilyen szakképzettséggel. Az elmúlt időszakban mind az Önkormányzat, mind a Nyíregyházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya igen nagyszámú képzést indított, melynek eredményeként a nyilvántartott álláskeresők közül nagyobb arányú lett a 8. általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	156	137
2017	75	98
2018	65	72
2019	79	55
2020	71	53
2021	46	46

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünk minden évben pályázatot nyújt be a közfoglalkoztatás megszervezése érdekében. Pályázataink a kistérségi startmunka valamint a hosszú távú közfoglalkoztatás felé irányultak. A kistérségi startmunka programon belül helyi sajátosságokra épülő programra valamint belterületi úthálózat karbantartására pályáztunk. A kistérségi startmunka programok alapvetően értéktéremtő programok, speciálisan a település fejlesztésével kapcsolatos feladatokra irányulnak. A startmunkában lévő szociális programelemek, mint a közút karbantartás a település élhetőbbé tételére irányulnak, elsősorban karbantartási, állagmegóvási feladatokat tartalmaznak, melyek különösebb szakképzettség nélkül is elvégezhetőek.

Az elmúlt években 2016-2021 között az alábbiak valósultak meg a közfoglalkoztatás keretében:

- Járási Startmunka programokban:
 - A Gévény, Rákóczi u. 82. szám alatti ingatlan megvásárlása, átalakítása, felújítása.
 - Térkő illetve szőnyeggyártás.
 - Kerékpártároló építése, bővítése, fedetté alakítása.
 - Több önkormányzati tulajdonú ingatlan kerítésének felújítása, új kerítés építése.
 - Önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása pl. festés, raktárpépület szigetelése stb.
- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban:
 - Köztisztasági munkálatok végzése a település területén. A járdák-közutak, közterületek tisztántartása (seprés, hulladék összegyűjtése gereblyezés, stb.), parkosítási, parkfenntartási feladatok (virágültetés, gyomlálás, kapálás, locsolás, gereblyezés stb.).
 - Önkormányzati tulajdonú ingatlanoknál - közösségi ház, iskola, óvoda, bölcsőde, polgármesteri hivatal, védőnői, gyermekjóléti szolgálat - takarítási, tisztántartási, kisebb karbantartási feladatok.
 - Temető fenntartási munkálatok – hulladék összegyűjtése, kapálás, gondozatlan sírok kezelése stb.

- Az önkormányzat által művelt ingatlanok kertjeiben mezőgazdasági feladatok elvégzése (kertművelés, gyomlálás, kapálás, öntözés stb.), a termés betakarításában való közreműködés.
- Egyéb kisegítő feladatok pl: konyhai kisegítő feladatok, ebédhordás, hivatali kézbesítői feladatok, eb-összeírási kisegítő feladatok, házi segítségnyújtásban kisegítő feladatok ellátása.
- Parlagfű-mentesítés.
- A téli időszakban a hó eltakarítása.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A település tömegközlekedéssel jól megközelíthető. Gégény vasútállomása a Záhony-Nyíregyháza vasútvonalon fekszik és óránként közlekedik személyvonat mindkét irányban. A kisvárdai városközpontból Gégény vasútállomásig buszjárat biztosítja a közlekedést a tanyákon keresztül.

A községben élő munkaképes lakosság nagy része a környező városokban, (Kisvárd, Nyíregyháza, Záhony, Demecser) vállal munkát kis-, közép-, nagy-, valamint multinacionális vállalkozásoknál (LEGO, Jász-Plasztik Kft., Macofil Kft. stb.).

A településre több nagyvállalat buszjáratot működtet a dolgozók munkahelyre történő könnyebb eljutása érdekében, tehát a dolgozóknak lehetőségük van a település fő utcáján több ponton buszra felszállni ahhoz, hogy egy munkahelyre eljussanak: pl. LEGO, Master Good Kisvárd, Coloplast – Nyírbátor, stb.)

A helyi vállalkozások, gazdasági társaságok létrehozásával az emberek elsősorban önmaguk és saját családjuk számára teremtenek (tettek) munkalehetőséget.

Községünkben jelentős az őstermelői igazolvánnyal rendelkezők száma, akik mezőgazdasági tevékenységet folytatnak. Elsősorban növénytermesztéssel (gabona félék, kukorica, burgonya, napraforgó), kisebb mértékben állattartással (szarvasmarha, juh, sertés) foglalkoznak.

A helyben biztosított munkalehetőségek az intézményekben:

Önkormányzat és hivatal:	11 fő	
- Közfoglalkoztatottak:	30 fő	
Gégény Napsugár, Óvoda és Bölcsőde:	22 fő	
Gárdonyi Géza Általános Iskola:	23 fő	
Szociális Alapszolgáltatási Központ:	8 fő	
Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat:	1 fő	
A Gégényi Református Egyházközség		
Immánuel” Idősek Nappali Otthona:	9 fő	
Háziorvosi rendelő:	3 fő	Összesen: 107 fő

Tavasztól – őszig igen jelentős számú az egyszerűsített foglalkoztatással (alkalmi munkavállalással) történő munkavégzés is.

Az Önkormányzat évek óta tervezi, hogy a közfoglalkoztatási programok szélesebb körű megvalósítása érdekében földeket vásárol, mely pályázati lehetőségek és saját erő hiányában még nem valósult meg.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	98	18
2017	156	18
2018	102	9
2019	104	7
2020	112	11
2021	101	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatalok képzését, továbbképzését elsősorban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya támogatja, illetve szervez képzést számukra.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt a munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának van lehetősége biztosítani. Az önkormányzat a pályázati lehetőségeinek kihasználásával közfoglalkoztatás keretében tud segíteni.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat a saját fenntartású intézményeiben a közfoglalkoztatás keretében alkalmazza a mélyszegénységben élőket. A településen, mivel nem jelentős a romák száma, ezért nem tehető különbség a foglalkoztatásukat tekintve.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunk erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik. Ugyanakkor az Önkormányzatnál vagy az önkormányzat és intézményeinél történő foglalkoztatás során arra törekszünk, hogy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Önkormányzatunk erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális gondoskodás gyakorlatilag az emberiséggel egyidős. A történelmi fejlődés során a szociális gondoskodás valamilyen formában mindig jelen volt és jelen is lesz. Azonban az alanyok mindig változnak és változtak. A szegénység időtálló jelenség, minden fajta társadalmi formációban fennáll. Az emberek szociális biztonságának megteremtése az állam feladata, melyet az állam a szociális igazgatás útján lát el.

Magyarország Alaptörvénye szerint: Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. A szociális biztonságot hazánk a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

A pénzbeli ellátások: általában a hiányzó vagy elmaradt személyes jövedelem kiegészítését, helyettesítését, vagy pótlását szolgálják. Ezen ellátások a jövedelem nélkül maradt, vagy szűkös jövedelmű, hátrányos helyzetű emberek létbiztonságát növelik, megélhetésüket biztosítják, esélyeiket javítják.

A természetbeni ellátások: Nem a fizetőképességet javítják, hanem a rászoruló embereknek, létbiztonságuk érdekében, közvetlenül és természetesen juttatnak bizonyos fogyasztási javakat. Célzott ellátás, másra át nem váltható.

2015.03.01. napjától jelentősen átalakult a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere. Az állami és az önkormányzati segélyezéssel kapcsolatos feladatok élesen elválasztásra kerültek. A szociális ellátórendszer 2015. március 1-jei átalakításával a jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került.

Az újonnan *a járási hivatalok* hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak a következő ügykörök: alanyi ápolási díj, időskorúak járadéka, alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra jogosultság.

Az önkormányzati segély is átalakult, a rendkívüli élethelyzetre tekintettel: települési támogatás keretében nyújtható támogatás.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás elnevezése 2015. március 1. napjától települési támogatás.

E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, önkormányzati rendeletben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az Szt. a települési támogatás keretében juttatható támogatások körét csak példálózóan sorolja fel. Az Szt. rendelkezései szerint települési támogatás keretében nyújtható támogatás *különösen*

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Gégyény Község Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 5/2021. (X.18.) önkormányzati rendeletet szabályozza az Önkormányzat által nyújtott támogatásokat.

A rendelet értelmében a Képviselő-testület az alábbi települési támogatásokat nyújtja:

Rendkívüli települési támogatást nyújt:

- a.) eseti rendkívüli települési támogatás,
- b.) temetési támogatás formájában.

Egyéb települési támogatást nyújt:

- a.) lakhatási támogatás,
- b.) idősek támogatása,
- c.) tanévkezdési támogatás,
- d.) kelengyetámogatás,
- e.) házasságkötési támogatás,
- f.) húsvéti támogatás,
- g.) karácsonyi támogatás
- h.) hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj támogatás formájában.

Települési támogatásban részesülők év/fő				
Ellátások megnevezése	2018. év	2019. év	2020. év	2021.
Eseti rendkívüli támogatás	55	66	59	59
Temetési támogatás	9	7	22	19
Lakhatási támogatás	151	132	106	94
Idősek támogatása	382	386	392	387
Tanévkezdési támogatás	331	316	306	308
Kelengye támogatás	15	14	17	20
Házasságkötési támogatás	5	6	11	18
Karácsonyi támogatás	624	627	607	611
Köztemetés	0	0	1	2
Tüzelőanyag támogatás BM.	177	258	308	305
Első lakáshoz jutók támogatása	8	4	2	1

Az eseti támogatások igénylése legtöbb esetben valamilyen krónikus betegség vagy gyógyszer beszerzésére irányul.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény tartalmazza az álláskeresőket megillető támogatásokat.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	98	7,05%	13	13,27%
2017	156	11,40%	45	28,85%
2018	102	7,36%	22	21,57%
2019	104	7,69%	26	25,00%
2020	112	8,27%	28	25,00%
2021	101	7,62%	36	35,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskereső részére a törvényben meghatározott feltételek szerint álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék megállapításához az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel kell rendelkezni. Az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap (korábban 270 nap volt).

Településünkön az elmúlt években a közfoglalkoztatásban résztvevő 60. életévet betöltött és megfelelő szolgálati idővel rendelkező személyek igen jelentős számban igénylik meg a nyugdíj előtti álláskeresői segélyt.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	44	44,90%	n.a.	-	57	58,16%
2017	49	31,41%	62	39,45%	94	60,26%
2018	38	37,25%	46	45,12%	60	58,82%
2019	29	27,88%	29	27,85%	55	52,88%
2020	30	26,79%	8	7,40%	58	51,79%
2021	23	22,77%	3	3,40%	59	58,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív korúak ellátása

Ezen ellátás a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az ellátáson belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás állapítható meg. Az ellátás szociális rászorultságtól függő, rendszeres pénzbeli ellátás. A szociális rászorultság feltételeként jövedelem és vagyoni helyzet vizsgálata került meghatározásra.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint a nevében is szerepel azon személyek és családjuk részére nyújt ellátást, akik a foglalkoztatást (keresőtevékenységet) követően ellátásra nem jogosultak, vagy valamilyen ellátásuk (pl: ápolási díj, GYET, rendszeres szociális járadék, rokkantsági nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása stb.) folyósítása megszűnt. Tehát megélhetésük nem biztosított, aktív korú személynek (18. életévet betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött személynek) minősülnek és a jövedelmi, vagyoni feltételeknek is megfelelnek. A támogatásra való jogosultság évente felülvizsgálatra kerül, melyen a jövedelmi, vagyoni feltételek vizsgálatán túl, megnézik azt is, hogy az ellátott az elmúlt egy évben 30 nap időtartamban részt vett-e közfoglalkoztatásban, keresőtevékenységet, háztartási munkát végzett-e, munkaerőpiaci programban részt vett-e, valamint az Ft. szerinti legalább 6 hónap időtartamú képzésben részt vett-e, vagy részvétele folyamatban van-e.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Ezen támogatási formára, azaz aktív korúak ellátására jogosult személy jogosult, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14. éven aluli gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben illetve nyári napközis otthonban, óvodában, vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani. (Feltéve, ha a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban.) Egészségkárosodott személynek az az aktív korú személy minősül, aki a munkaképességét a jogszabályban meghatározott %-ban elvesztette, a jogszabályban meghatározott mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy egészségi állapota a komplex minősítése alapján nem haladja meg a jogszabályban leírt mértéket vagy vakok személyi járadékában részesül, vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	3
2017	4
2018	4
2019	3
2020	2
2021	1

Forrás: TeIR, KSH

Mindkét támogatási forma esetén az ellátás folyósítása szünetel, ha az ellátásban részesülő a keresőtevékenységet folytat, közfoglalkoztatásban vagy képzésben vesz részt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen infrastruktúráját tekintve van vezetékes ivóvíz, elektromos-, gáz-, telefon, belvízelvezető –csatorna-, és szennyvízhálózat. A tanyákon is kiépítésre került a vezetékes ivóvíz, elektromos-, gáz-, és a telefonhálózat. A mai kor igényeinek megfelelően többfajta internet hozzáférés biztosított a településen. Az önkormányzati utak kb. 90%-ban burkoltak, pormentesek. Szervezett hulladékszállítás van a településen.

A legfrissebb adatok szerint a településen 716 db lakóház található, melyből 656 db lakás a faluban, 60 db lakás pedig a településhez tartozó tanyákon van.

A lakcímnnyilvántartás adatait áttekintve igen nagy számban vannak a településen lakatlan, üresen álló házak (kb. 100-120), de ez nem jelenti, hogy ezek mind eladóak. Az utóbbi években szinte alig lehetett eladó ingatlant találni a településen, a fiatalok és a környező településen élők is szívesen vásároltak nálunk ingatlant, sőt voltak, akik nem is tudtak venni és máshol kényszerültek eladó házat venni és letelepedni.

Elmondható, hogy sokan éltek a Kormány által biztosított családok támogatására irányuló kedvezményekkel (CSOK, babaváró támogatás, felújítási támogatás stb.).

Településünk a családi otthonteremtési kedvezmény szempontjából preferált települések közé tartozik, tehát a „Falusi CSOK” kategóriába tartozik, így lakás vásárlására, bővítésre, korszerűsítésre magasabb összegű támogatás vehető igénybe.

A jelenlegi állapotot tekintve nőtt az eladó ingatlanok száma, kevesebb az érdeklődő.

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	723	0	0,00	39,28	76,76	90,46
2017	723	0	0,00	39,28	77,87	90,73
2018	723	0	0,00	39,28	78,42	90,73
2019	723	0	0,00	39,28	79,11	91,15
2020	723	0	0,00	39,28	79,39	90,87
2021	723	0	0,00	39,28	79,25	89,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat bérlakás-állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

A településen nincs lehetőség szociális lakhatásra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincsenek lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

d) elégtelen lakhatási körülmények

A községben a lakhatási körülmények többségében megfelelőek, hajléktalanok nincsenek.

e) lakhatást segítő támogatások

Települési lakhatási támogatás:

Gégény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015.02.28. napjával megszűnt lakásfenntartási támogatás helyett települési lakhatási támogatást vezetett be. Jelenleg a Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének szociális ellátásokról szóló 5/2021. (X.18.) önkormányzati rendelet szabályozza az alábbiak szerint:

- A Képviselő-testület a lakhatás elősegítése érdekében támogatást nyújthat a villanyáram díjának támogatásához.
- Lakhatási támogatás annak a kérelmezőnek állapítható meg, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a három és félszeresét (99.750.-Ft), egyedülélő esetén négyszeresét (114.000.-Ft) nem haladja meg.

A lakhatási támogatás a szolgáltatóhoz történő utalással történik.

Településünkön havonta kb. 100 háztartás részesül települési lakhatási támogatásban. Ezen háztartások esetében a megállapított ellátás a villanyáramot biztosító szolgáltató részére kerül utalásra. Jelenleg 9 háztartás esetében a megállapított települési lakhatási támogatás előrefizetős mérőeszköz feltöltésére kerül felhasználásra. (Ami azt is jelenti, hogy ezen háztartások tartozással rendelkeztek, a szolgáltatás nem került kikapcsolásra, hanem előrefizetős mérőeszköz került felszerelésre.)

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	156	1009
2017	159	822
2018	151	624
2019	132	885
2020	106	915
2021	94	916

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Első lakáshoz jutók támogatása:

Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Első lakáshoz jutók támogatásáról szóló 7/2015. (IV.22.) önkormányzati rendelete alapján támogatja a fiatal házastársakat, élettársakat, kiskorú gyermeküket egyedül nevelő szülőket, ha a településen akarnak letelepedni vissza nem térítendő támogatás formájában. A vissza nem térítendő támogatás összege 100.000.-Ft.

Első lakáshoz jutók támogatásában részesülők	
Év	család
2016.	4
2017.	5
2018.	8
2019.	4
2020.	2
2021.	1

Helyi adatgyűjtés

f) eladósodottság

Az eladósodott családokról az önkormányzatnak elsősorban akkor van tudomása, ha egy ügyben végrehajtási eljárás van folyamatban. A végrehajtási eljárás során a közfoglalkoztatotti bérekből, nyugdíjakból letiltás történik, illetve ingó-, ingatlan végrehajtási eljárás van folyamatban. Az ingatlanárverési hirdetmények az Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján kifüggesztésre kerülnek. 2022. évben 5 db, ingatlanárverési hirdetmény került kifüggesztésre.

Védendő fogyasztókat megillető kedvezmények

- Azon személyeknek, akiknek a villamos-energia, földgázszolgáltató, víziközmű-szolgáltató felé tartozásuk van lehetőségük van kérelmet benyújtani, szociálisan rászoruló személyként a védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvételre vagy nyilvántartásába vétel meghosszabbítása iránt.

Védendő fogyasztó: a lakossági fogyasztók azon köre, akik (jogszámban meghatározott szociális helyzetük, vagy valamely egyéb tulajdonságuk alapján) a földgázellátásban, villamos energia ellátásban megkülönböztetett feltételek szerint vehetnek részt.

A szociálisan rászoruló fogyasztót különösen az alábbi kedvezmények illethetik meg:

- a) részletfizetés,
- b) fizetési haladék,
- c) előre fizető mérőhöz való jog.

Védendő fogyasztói igazoláson az önkormányzat jegyzője igazolja, hogy a kérelmező a jogszabályban meghatározott ellátásokban részesül (települési lakhatámogatás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény).

Védendő fogyasztói igazolást 2022. évben 36 esetben állítottunk ki. Ebből: 23 esetben a villamos energia szolgáltató felé, 10 esetben a gázszolgáltató felé és 3 esetben a víziközmű szolgáltató felé. Valószínűsíthető, hogy az igazolást kérő háztartások hátralékkal rendelkeznek az adott szolgáltató felé. A védendő fogyasztói igazolások részletfizetésre, fizetési haladék kérésére jogosítanak.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Gégény Község közigazgatási területéhez tartozik 3 külterületen található tanya. A Maczkó-, Fekete- és Tölgyes tanya. A 3 tanyán 60 db lakás található, melyből 39 db lakott, 21 db

lakatlan. A tanyákon van vezetékes ivóvíz, villany-, gáz-, telefon hálózat. Megoldott a szervezett személyszállítás is. A gyermekeket az óvodába és iskolába járáshoz a település tulajdonát képező busszal reggel és délután be- illetve hazaszállítják. A Kisvárdai városközpontból Gégény vasútállomásig buszjárat biztosítja a közlekedést a tanyákon keresztül. A tanyák egyikén sem található élelmiszerbolt.

A belterületi utak sok helyen már felújításra szorulnak. Kátyúzásra, korszerűsítésre, felújításra van szükség. Emellett szükséges még az utak mellett a járdák kiépítése vagy a meglévő járdák felújítása, buszmegállók felújítása stb. A fejlesztés eredményeként a lakossági közlekedés biztonságosabbá válna. Az utak nagyobb teherbírású borítása hosszú távú megoldást biztosít a jelenlegi problémák megoldására.

Szükséges továbbá néhány helyen a csapadékvíz – elvezető hálózat kiépítése, illetve a meglévők felújítása, fejlesztése.

Kerékpárút nem található a településen, illetve a szomszédos (Demecser, Dombrád, Pátróha) települések irányába sincs kiépítve. A tanyán élő lakosok számára egy kerékpárút megépítése lehetőséget adna arra, hogy nem a forgalmas úton kellene közlekedniük. Továbbá egy Demecser irányába megvalósuló kerékpárút a kormányablak könnyebb elérhetőségét tenné lehetővé.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nem található telep vagy szegregátum.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); *Nem releváns*
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya; *Nem releváns*
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai. *Nem releváns*

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Önkormányzatunk Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CIXXXIX. törvényben foglaltaknak megfelelően a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében biztosítja az egészségügyi alapellátást, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatásokhoz való hozzáférést a település lakói számára.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (továbbiakban: Aetv.) 5. § alapján: A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, és

d) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Településünk lakói szakellátást a Kisvárdai Szent Damján Görög Katolikus Kórházba tudnak igénybe venni.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	104	19,00
2017	1	0	0	1	169	17,81
2018	1	0	0	1	84	18,87
2019	1	0	0	1	88	11,19
2020	1	0	0	1	83	14,64
2021	1	0	0	1	79	10,08

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön 1 háziiorvosi körzet található. A felnőtt háziiorvosi és gyermek háziiorvosi feladatokat ugyanaz az 1 fő vállalkozó háziorvos látja el. A védőnői feladatokat 1 fő védőnő látja el, aki ellátja a területi és iskolai védőnői feladatokat is. 2023.07.01-től a védőnő felett a munkáltatói jogokat a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház gyakorolja. A védőnői szolgálathoz kapcsolódó ingó, ingatlan vagyon is átadásra kerül a kórház részére.

A fogászati ellátást a szomszédos településen működő fogorvos végzi együttműködési megállapodás alapján.

Az új Egészségház épületében kialakításra került egy fogorvosi rendelő, mely eszközök, berendezések hiányában nem használható. Ezért szükséges lenne a fogorvosi rendelőhöz előírt eszközök, berendezések beszerzésére.

A háziiorvosi ügyelet 2023-tól átszervezésre került, a szomszédos településen társulással biztosított ügyelet megszűnt. A legközelebbi ügyelet Kemecse és Kisvárdai településeken található, de már nem önkormányzatok általi szervezésben.

A településen egy gyógyszertár található, mely minden nap nyitva tart és nyitva tartása igazodik a háziiorvosi rendeléshez

A településünkön feladatokat ellátó háziorvos, már a 70. életévét betöltötte, a jövőre tekintve szükségesnek látnánk egy szolgálati lakás kialakítást, a háziiorvosi, gyermekorvosi feladatok folyamatos biztosítása végett.

Az Egészségház külső környezetét még nem tudtuk saját erőből teljesen rendezetté tenni, szükség lenne még tereprendezésre, parkosításra, stb, melyre már tervekkel rendelkezünk, de anyagi forrás valamint pályázati lehetőségek hiányában még nem tudtuk megvalósítani.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrővizsgálatok célja, hogy a népességből kiválasztódjanak azok a személyek, akik valószínűleg betegek, de betegségük még nem ismert. A szűrővizsgálat során fontos, hogy népbetegségekre történjen a szűrés, költséghatékony legyen, a betegség időben kiszűrve 100%-osan gyógyítható legyen, és a szűrés minél kevésbé legyen kellemetlen. A szűrést követően gondoskodni kell a további ellátás lehetőségeiről.

Az alapellátás során a háziorvosnál az alábbi szűrésekre van lehetőség: vérnyomásmérés, vércukor mérés, EKG készítés, laboratóriumi érvizsgálat.

Az önkormányzat minden évben megszervezi a település lakói számára a tüdőszűrést. Bár az utóbbi években a koronavírus (COVID 19) járvány miatt ez elmaradt.

2019. évben a 40 éven felüliek száma: 966 fő
Szűrővizsgálaton megjelentek száma: 364 fő

A részvételi arány 2019-ben kb. 38%, tehát 50 % alatti.

Kétévente mammográfiai vizsgálat is megszervezésre kerül a 40 év feletti nők számára. 2022. évben az önkormányzat által szervezett keretek között, 2 napon keresztül szállították busszal a Nyíregyházi Jósa András kórházba azokat a nőket, akik jelezték, hogy a szűrésen részt kívánnak venni. 188 fő részére küldtek behívót a szűrővizsgálatra, A helyi adatok szerint az önkormányzat szervezésében 22 főt szállítottak, kb. 10-15 fő saját maga ment el a vizsgálatra. **Sajnos a részvételi arány így sem éri el még a 20%-ot sem.**

Véradásra évente 3 alkalommal kerül sor, egy alkalommal kb. 23-27 fő vesz részt rajta.

Koragyermekkori szűrésekhez (pl.: csípőszűrés stb.) a Kisvárdai Szent Damján Görög Katolikus Kórházban juthatnak hozzá a gyermekek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz a település lakói a Kisvárdai Szent Damján Görög Katolikus Kórházba juthatnak hozzá.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat konyhája a bölcsődés, az óvodás és az iskolás gyermekek közétkeztetését, valamint a szociális és vendégétkeztetést biztosítja. A közétkeztetésben az önkormányzat konyháján figyelmet fordítanak az egészséges táplálkozásra. A bölcsődés gyermekek részére életkori sajátosságukat figyelembe véve készítik el a heti étrendjüket. Így étrendjükben szerepel pl. minden nap gyümölcs, vagy magas rosttartalmú gyümölcsle, főzelék. Az óvodás, iskolás gyermekek részére minden nap tejterméket biztosítanak (tej, kakaó), étrendjükben heti 2-3-szor szerepel gyümölcs, zöldség, heti egy-két alkalommal főzelék. Igyekeznek az idénynek megfelelő, változatos étrendet készíteni.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Községünkben Gégény Futball Club működik, melynek célja a labdarúgás népszerűsítése, fiatal tehetségek felkutatása, a településen élő sportszerető emberek szórakoztatása. A lakosságnak szinte minden évben van lehetősége valamilyen fitness program közül választani: pl. aerobik, zumba, torna. Ezen programok rövid idő elteltével a csökkenő részvétel miatt megszűnnek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést tekintve a személyes gondoskodást nyújtó ellátások tekintetében (étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, támogató szolgálat) több szolgáltató rendelkezik működési engedéllyel. (Ezen ellátások részletesen kifejtésre kerülnek az idősek és fogyatékos személyeknél.)

Családsegítés: A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

Önkormányzatunk a **szociális alapszolgáltatási feladatok ellátására** 2018.01.01. napjával új önkormányzati társulást hozott létre, Kék, Székely, Beszterec, Tiszarád településekkel. Az Új társulás neve: Kéki Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Intézményi Társulás. A közös fenntartású intézmény megnevezése: Kéki Szociális Alapszolgáltatási Központ. A szakmai alaptevékenység körében gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, család és gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás feladatok tartoznak.

Településünkön jelenleg a Gégény, Ady E. u. 3. sz. alatt található a Szociális Alapszolgáltatási Központ telephelye, ahol a szociális étkeztetés és házi segítségnyújtási feladatok kerülnek ellátásra. A szakmai irányítást a gesztor önkormányzat Kék község végzi.

2020. január 1-től a Gégényi Polgármesteri Hivatal szervezeti átalakítása miatt, a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat a Demecser Város Önkormányzat szociális alapszolgáltatási irodájánál foglalkoztatott családsegítő biztosítja, szintén a Gégény, Ady E. u. 3. sz. alatti telephelyen.

2022. december 31-én:

- együttműködési megállapodás alapján 34 fő (7 család) szerepelt gondozásban,

Együttműködési megállapodás nélkül ellátottak száma 2022. évben: 295 fő

A szolgáltatást igénybe vevők leggyakoribb problémái:

- életviteli,
- családi-kapcsolati konfliktus,
- gyermeknevelési (gyermek nem megfelelő magatartása és igazolatlan iskolai hiányzásai),
- szenvedélybetegség,

- foglalkozással kapcsolatos,
- anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő).

2022. május 1. napjától településünkön tanyagondnoki szolgálat működik.

Településünkhöz 3 tanya tartozik (a Maczkó-, a Fekete-, és Tölgyes-tanya). A település központjától a legtávolabb eső településrészek több mint 5 kilométerre találhatók; többségében idősek lakják. E területekre jellemző a helyben elérhető közszolgáltatások hiánya.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja, az ezen jellegzetességekből adódó hátrányok csökkentése, így különösen:

- a település és a lakosság elszigeteltségének mérséklése;
- a lakosság életfeltételeinek javítása,
- a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése;
- az önkormányzat által nyújtandó szociális alapellátások működtetésének segítése;
- az önkormányzat szolgáltatási funkcióinak bővítése;
- a közösség fejlesztése, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése;
- a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítése;
- az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése, javítása.

2022. évben az óvodába és az iskolába havonta kb. 8 gyerek került behordásra. A tanyasi lakosok közül, akik szociális étkeztetést igényeltek az ebéd minden esetben kihordásra került. Havonta 2-3 fő igényelt kórházba történő eljuttatáshoz szállítást.

2022.01.01. napjától a Gégény, Ady E. u. 3. szám alatti telephelyről látják el a szociális alapszolgáltatási, valamint a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat feladatait, mely egy épületben található a gyógyszertárral. A családsegítést és gyermekjóléti szolgálatot ellátó 1 fő családsegítő, valamint a szociális alapszolgáltatási feladatokat ellátó 7 fő gondozó és 1 fő vezető részére kialakított épületrész nem teljesen megfelelő. Szükség lenne az épület bővítésére, átalakítására, vagy ezen szolgáltatások külön épületben történő elhelyezésére.

g) drogrevenüciós szolgáltatások;

Településünkön drogrevenüciós szolgáltatás nem működik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés minden gégényi lakos számára biztosított. A község területén működő szolgáltatások elérhetőek a község lakossága számára. Az Önkormányzat és intézményei a szolgáltatások széles körét, valamint a gyors hozzáférést igyekszik biztosítani annak érdekében, hogy a kora, egészségi állapota, élethelyzete, életkörülménye stb. miatt rászoruló személy a szükséges segítséget időben, megfelelő módon megkaphassa. Hátrányos megkülönböztetésről, egyenlő bánásmódmegsértéséről nincs információnk. A szolgáltatások nyújtásakor arra törekszünk, hogy hátrányos megkülönböztetés senkit se érjen.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Önkormányzatunk erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik. De a szolgáltatások nyújtásakor arra törekszünk, hogy mindenki egyenlő eséllyel induljon. Ugyanakkor vannak olyan ellátás típusok, ahol pl. az egy főre jutó jövedelem, vagyoni helyzet meghatároz egy

ellátásra való jogosultságot, vagy ezen tények alapján előnyben részesülnek azok, akik bizonyos feltételeknek megfelelnek.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi munka a közösségi csoportokon, szervezeteken és hálózatokon keresztül fejleszti az emberek képességét arra, hogy aktív tagjai legyenek a társadalomnak, valamint felkészíti az intézményeket és az állami, magán és nem kormányzati szervezeteket arra, hogy párbeszédet alakítsanak ki a lakossággal az őket érintő változások közös meghatározásában és végrehajtásában.

Alkalmas a közösségi munka továbbá arra, hogy a helyi közösségek azonosítsák saját társadalmi szükségleteiket és megszervezzék új intézményeiket – önszervező csoportok, érdek- és nyomásgyakorló csoportok, a civil társadalom új intézményei stb. A közösségi munka hozzásegíti a kirekesztett, marginalizált, alacsony érdekérvényesítő társadalmi csoportokat ahhoz, hogy érdekeiket felismerjék, megfogalmazzák és konfrontálják az érdekeik érvényesítését gátló társadalmi intézményekkel, csoportokkal.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Községünkben 2008. évben került átadásra a régóta áhított többfunkciós tornaterem, melyben lelátó, öltözőhelyiségek, mosdó, wc, egészségügyi szoba és büfé is kialakításra került. 2013.01.01. napjától a tornaterem a Klebersberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába került át. Közösségi rendezvényeink lebonyolítása (pl. augusztus 20-ai ünnepség, diákoknak különféle rendezvények pl. farsang stb.) a tornateremben történik, mivel nagy létszámú közönség befogadására alkalmas. Lelátóval, térelválasztó függönnyel is rendelkezik.

A régi Művelődési Ház épülete teljesen felújításra került, több pályázatnak köszönhetően megtörtént az épület belső, és külső felújítása is és Közösségi Ház elnevezést kapott. 2021.06.01. napjától egy pályázati lehetőségnek köszönhetően közösségsszervező is foglalkoztatásra került, melynek köszönhetően, több kulturális rendezvény, kiállítás, ismeretterjesztő előadás, filmklub, került megszervezésre.

Ugyanakkor a Közösségi ház külső környezetét még nem tudtuk saját erőből teljesen rendezetté tenni, szükség lenne még tereprendezésre, parkosításra, stb, melyre már tervekkel rendelkezünk, de anyagi forrás valamint pályázati lehetőségek hiányában még nem tudtuk megvalósítani. Továbbá szükséges lenne még eszközök beszerzésére, (pl. ping-pong asztal, kreatív foglalkoztató eszközök, interaktív tábla, hangosító, projektor stb).

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	nem	3 296	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen az iskolában működik a községi könyvtár, ahol kb. 5000-6000 db könyv várja a kölcsönözni kívánó látogatókat. Az iskola és az óvoda szervezésében egy évben több alkalommal kerülnek megrendezésre kulturális rendezvények, melyeket a település lakói is megtekinthetnek: pl: március 15-ei, augusztus 20-ai, október 23-ai ünnepség, stb.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nincsenek.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Gégény helyi közösségére jellemző, hogy a lakosok a közösségi életbe részt vesznek. Pl. minden évben a farsangon az elnyerhető ajándékokat, valamint a megrendezett bálokon elnyerhető ajándékokat a helyi közösség, főként helyi vállalkozók adják össze. Az évente májusban megrendezendő gyereknapon a szülők főznek a saját osztályuk részére. A falunapokon a lakók önkéntes alapon részt vesznek palacsintasütésben, kiállítások szervezésében stb.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön csak roma nemzetiségűek élnek kis létszámban. Kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei a Roma Nemzetiségi Önkormányzat biztosítja, összefogja.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Gégényi Polgárőr Egyesület

Az Egyesület a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében szerveződött. Alaptevékenységei körében: közterületi járőrszolgálatot, a közúti balesetek helyszínén, valamint óvoda, általános iskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenységek ellátása tartozik.

A polgárőr egyesület az alapfeladatként megjelölt polgárőri tevékenységen túlmenően kiegészítő feladatként önkéntesen közreműködhet:

- a) a katasztrófákra történő felkészülés, a katasztrófák elleni védekezés és a helyreállítás, újjáépítés feladataiban, valamint a polgári védelmi szervezetek tevékenységében, továbbá a környezet veszélyeztetésének, károsításának megelőzésében és elhárításában, következményeinek felszámolásában, aminek keretében az erdő lovaglás elől el nem zárt területén lovas járőrszolgálatot is elláthat,
- b) a baleset-megelőzési, az áldozatvédelmi, a közlekedésbiztonsági, állat-, környezet- és természetvédelmi tevékenység támogatásában, a lakosság és az önkormányzatok közötti kapcsolat erősítésében,
- c) az otthonában élő fogyatékos személy védelmében, a polgárok és javaik védelmében, az állami és önkormányzati vagyon megóvásában,
- d) a közterületen közbiztonsági, bűnmegelőzési, valamint bűnüldözési célból elhelyezett képfelvévő által rögzített felvételek megfigyelésében,
- e) a rendezvények helyszínének biztosításában,
- f) a Rendőrségről szóló törvény alapján a rendőrkapitány, a megyék (főváros) tekintetében a rendőrfőkapitány és a polgárőr szervezet működési területén illetékes helyi önkormányzat által létrehozott bűnmegelőzési és közbiztonsági, valamint baleset-megelőzési bizottság munkájában,

- g) az önálló, valamint közös feladat- vagy szolgálatellátás útján az együttműködő szervek szakmai tevékenységének segítésében,
- h) a polgárőr egyesület feladataival összefüggő oktatási, kulturális, ismeretterjesztő tevékenységben,
- i) a körözött tárgyak, személyek és holttestek azonosításában és felkutatásában, valamint
- j) a közforgalmú vasúti személyszállítási szolgáltatás rendjének biztosításában.

A Polgárőr Egyesült rendszeresen részt vesz az Önkormányzat által szervezett programok helyszíneinek biztosításában, beosztás alapján teljesítik a járőrszolgálatot a település lakóinak biztonsága érdekében. Szükség esetén (baleset, tűz stb) részt vesznek a közterületen a helyszínek biztosításában.

Az elmúlt években a Polgárőr Egyesület sikeresen pályázott Gégény területén Kamera beszerzésre 4,89 millió forint értékben, valamint a Piknik Mozi rendezvény is az egyesület pályázatával valósult meg.

Gégény Football Club

A Sportegyesület célja:

- a labdarúgás népszerűsítése
- fiatal tehetségek felkutatása
- az itt élő sportszerető emberek szórakoztatása

A Sportegyesület lehetőséget biztosít az egyesületi tagok rendszeres testedzésére, sportolására, kikapcsolódására.

A Sportegyesület céljának megvalósítása érdekében együttműködik vállalkozásokkal, illetve működési területének állami és szövetkezeti szerveivel.

A Sportpálya és a Sportöltöző teljes felújítása sikeresen megtörtént TOP pályázati program keretében.

Az egyesület sikeresen pályázott Közterületi kamerák beszerzésére: 1,47 millió forint értékben, mely településünk közterületein, intézményeiben került elhelyezésre.

Gégény Község Fejlesztéséért és Felemelkedéséért Közalapítvány

Az alapítvány célja:

- nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
- kulturális tevékenység,
- sport, a munkaviszonyban és polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével,
- olyan felsőoktatási intézményben tanulók anyagi támogatása, akik a jövőben Gégény község fejlesztéséért, felemelkedéséért tenni tudnak és tenni kívánnak,
- a község fejlődésében és szépítésében tevékeny résztvevő személyek anyagi elismerése,
- a község számára szükséges közhasznú épületek felújításához támogatás biztosítása,
- a település területén működő egyházi szervezetek támogatása,
- a falusi turizmus kialakításának elősegítése,
- a polgárőrség támogatása,
- a szabadidő hasznos eltöltéséhez, a helyi sportélet fejlesztéséhez támogatás nyújtása,
- a község kulturális fejlesztéséért és rendezvényeinek szervezésében tevékenykedő csoportok és magánszemélyek jutalmazása, támogatása,
- munkahelyteremtő beruházások támogatása,
- gyógyszertár létesítésének támogatása.

Az Alapítvány részt vesz bálók szervezésében, melyből származó bevételt mindig valamilyen kiemelt célra fordítanak (köznevelési intézmények, vagy civil szervezetek támogatására).

Az Alapítvány a Futball Club részére vásárolt már sportfelszerelést, támogatott külföldi tanulmányutakat, támogatást nyújtott gyermekek étkeztetéséhez, a Polgárőrségnek benzintámogatást nyújtott, finanszírozta a diákok Erzsébet táborba történő szállítását, hátrányos helyzetű gyermekeknek laptopot vásárolt. stb.

Az Alapítvány sikeres pályázatának köszönhetően a Községi Házba bútorok kerültek beszerzésre (1,09 millió forint értékben).

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2010. évben a korábbi évektől eltérően településünkön a helyi önkormányzati választások során Roma Nemzetiségi Önkormányzat alakult. Céljaik között szerepel a szociálisan hátrányos helyzetű családok, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, a cigány kultúra ápolása.

A roma nemzetiségi önkormányzat támogatást ad az iskolakezdéshez az általános iskolásoknak, a roma közép- és felsőfokú intézményekben tanulóknak. A bölcsődei és óvodai csoportoknak évkezdésre, mikulásra, karácsonyra az önkormányzattal közösen ad támogatást. A roma lakosoknak húsvétra csomagot ad. Támogatja továbbá a polgárőrséget, a sportegyesületet, a védőnői szolgálatot eszközök vásárlásával. Az adventi ünnepségsorozatot együtt szervei a települési önkormányzattal és anyagilag is támogatja.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az álláskeresők között magas a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők száma	Közfoglalkoztatás továbbfolyósítása Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
A szűrővizsgálatokon a részvételi arány nem megfelelő. Az eseti kiadások többsége krónikus betegség, gyógyszerkiadások finanszírozását szolgálják.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb élet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A Kormány 2009-ben elfogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiai Programot, mely 15 év intervallumra egészen 2024-ig tartalmaz, fogalmaz meg terveket, célkitűzéseket az ifjúsággal kapcsolatosan.

Program célja, hogy elősegítse a fiatalok társadalmi integrációját, ezért ennek érdekében, a tanulás, a munkavállalás, az otthonteremtés és a családalapítás területein egyenlő esélyeket kíván teremteni a fiatalok számára a sikeres felnőtté váláshoz.

- Elérendő célja, hogy az ifjúsági korosztályok tagjai cselekvően utasítsák el a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formáját.
- Lehetőséget kíván teremteni arra, hogy megismerkedjenek a kisebbségek kultúrájával és az őket sújtó nehézségekkel.
- Lehetővé kívánja tenni a fogyatékossággal élők teljes beilleszkedését a társadalomba.
- A gyermekszegénység mértékén változtatni kell, ezért az érintettek számát csökkenteni szükséges. Kiemelt célja, hogy egy generáció alatt jelentősen csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya. Fel kell számolni a gyermeki kirekesztés és mélyszegénység szélsőséges formáit.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkózásának segítése csak a szülők bevonásával együtt lehet sikeres. A hátrányos helyzetű családok gondozásában, a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az ágazatközi (oktatási, egészségügyi, gyermekjóléti) együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 5. § a) pontja értelmében *gyermek*: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:10.§. (1) bekezdése szerinti *kiskorú*. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:10.§. (1) bekezdése alapján: Kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.

A 0-18 évesek száma és megoszlása Gégény településen (december 31. állapot szerint)

	0-3 évesek	4-6 évesek	7-14 évesek	15-18 évesek	Összesen
2012.	45	49	202	143	439
2013.	41	55	190	133	419
2014.	56	44	173	139	412
2015.	70	36	174	119	399
2016.	68	34	160	105	367
2017.	85	36	144	104	369
2018.	91	47	126	98	362
2019.	82	56	115	106	359
2020.	89	54	110	94	347
2021.	88	64	112	81	345
2022.	90	58	117	75	340

Helyi adatgyűjtés

Településünkön a 0-18 évesek száma a népességben 2022.12.31-én: 340 fő. **Több évre visszamenőleg a táblázatok adataiból látható, hogy településünkön jelentősen csökken a gyermekek száma.** Ez kihatással van a gyermeket ellátó intézményekre is. Az óvodában több évvel ezelőtt 5 csoport működött, mely lecsökkent 3 csoportra, az iskolában már minden évfolyamon szinte csak egy osztály van. A korábbi években párhuzamos osztályok is voltak.

Továbbá elmondható, hogy a csoport és osztálylétszámok sok esetben a szomszédos településekről átjáró települések száma miatt töltődik fel.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	969	951	1920	50,47%	49,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,65%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	126	127	253	6,56%	6,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	34	40	74	1,77%	2,08%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A Gyvt. szerint a veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettség hatékony kezelésére az észlelő és jelzőrendszer működik a településen. Az észlelő-jelzőrendszer tagjai a védőnő, háziorvos, oktatási-nevelési intézmények, civil szervezetek, rendőrség, pártfogói felügyelet, szociális ügyintézők, családsegítő stb.

A jelzőrendszer tagjai évente megrendezett konferencián számolnak be és foglalják össze tevékenységük eredményeit.

Hatósági ügyekben érintettek 2022. évben:

Védelembe vett gyermekek száma	20 gyermek 5 család
Megelőző pártfogásra javaslattétel	0 gyermek 0 család
Egyéb (családbafogadásra, házasságkötés engedélyezése, időszakos kapcsolattartás, gondozási hely módosítása, egyéb) javaslattétel	8 gyermek 7 család
Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma:	1 gyermek 1 család
Nevelésbe vétel alatt álló gyermekek és családok száma:	8 gyerek 4 család
Gyámhivatali határozattal utógondozott gyermekek száma:	1 gyermek 1 család

Forrás: 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi beszámoló

Védelembe vétel

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben tovább biztosítható a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

2022. évben védelembe vett gyermekek száma: 20 gyermek/ 5 család.

A védelembe vett gyermekek gondozását a Demecser Város Önkormányzat szociális alapszolgáltatási irodájánál foglalkoztatott családsegítő látja el, a Gégény, Ady E. u. 3. sz. alatti telephelyen. Míg a gyermekek családjának gondozását a Kemecsei Család és Gyermekjóléti Központ látja el.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	23
2017	0	10
2018	5	8
2019	3	8
2020	7	10
2021	14	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, az egyszeri támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére (pl. tankönyvtámogatás, művészeti iskolákban tandíjkedvezmény stb.).

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	149
2017	135
2018	106
2019	97
2020	78
2021	101

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek évente 2 alkalommal (augusztus 1-jei valamint a novemberi 1-jei állapotnak megfelelően) pénzbeli támogatásban részesülnek. Alapösszegű támogatás összege 2022. évben: 6.000.-Ft, míg az emelt összegű támogatás összege 6.500.-Ft volt. (Alapösszegű támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, míg emelt összegű támogatásra a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben is részesülők jogosultak.)

2022. évben alapösszegű pénzbeli támogatásban átlagban: 30,5 fő részesült, 366.000.-Ft összegben, emelt összegű pénzbeli támogatásban átlagban 66 fő részesült 858.000.-Ft összegben.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	7	7	14
2017	4	5	9
2018	3	6	9
2019	3	5	8
2020	3	3	6
2021	4	5	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 5/2021. ((X.18.) önkormányzati rendelete alapján egyéb települési támogatásként tanévkezdési támogatás, illetve kelengyetámogatás állapítható meg.

Tanévkezdési támogatás

A Képviselő-testület tanévkezdési támogatást állapíthat meg évente egyszer a Gégényben lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen a településen élő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermeknek, valamint nappali tagozaton tanuló közép- és felsőfokú intézményben tanulónak, akinek a családjában a szülő, vagy a nagykorú gyermek nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét nem haladja meg.

A támogatás összege:

- a) a bölcsődés gyerekek esetén 3 000 forint/fő,
- b) az óvodás gyerekek esetén 3 000 forint/fő,
- c) az általános iskolás gyerekek esetén 5 000 forint/fő
- d) a középiskolások esetén 10 000 forint/fő,
- e) egyetemen felsőoktatási szakképzésben résztvevők esetén 10.000 forint/fő,
- f) egyetemen alap-, mester- vagy osztatlan képzésben résztvevők esetén 20.000 forint/fő.

Kelengye támogatás

Annak a gégényi lakcímmel rendelkező kérelmezőnek állapítható meg, akinek gyermeke született. Összege: 20.000.-Ft

Települési támogatásban részesülők év/fő				
Ellátások megnevezése	2018. év	2019. év	2020. év	2021.
Tanévkezdési támogatás	331	316	306	308
Kelengye támogatás	15	14	17	20

Helyi adatgyűjtés

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

1.) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
 - ae) nevelésbe vették;
- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.

- 2.) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani
- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	98	74	36	135	0	79
2017	101	70	33	160	0	69
2018	101	61	31	155	0	61
2019	101	68	22	156	0	55
2020	74	51	20	150	0	56
2021	103	69	21	162	0	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Önkormányzatunk erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns

A TELEPÜLÉSEN SZEGREGÁLT, TELEPSZERŰ LAKÓKÖRNYEZET NINCS.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

2013.09.01. napjától változott a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma. Korábban a közoktatási törvény tartalmazta, jelenleg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény tartalmazza:

Hátrányos helyzetű: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A. (1) bekezdés a)–c) pontjaiban (a fenti pontok közül) meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az Gyvt 67/A.§. (1) bekezdés a). pontjában (a fenti pontok közül) meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen a védőnői feladatokat 1 fő védőnő látja el 8 órában, tehát más településen nem lát el védőnői feladatokat. A védőnő ellátja a területi és iskola védőnői feladatokat is.

Feladatai elsősorban:

- a nővédelem,
- a várandós anyák gondozása,

- a gyermekágyas anyák gondozása,
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása,
- a tanköteles gyermekek gondozása,
- családgondozás.

Feladatai az iskola- és ifjúság egészségügyi ellátás keretében:

- alapszűrések,
- a gyermekek testi, szellemi fejlődésük, valamint személyi higiéne ellenőrzése,
- elsősegélynyújtás,
- az orvosi vizsgálatok előkészítése,
- a védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok,
- a krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése,
- részvétel az egészségtan oktatásban,
- az iskola higiéne ellenőrzésében való részvétel,
- kapcsolattartás a szülőkkel,
- pályaválasztás segítése.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	68	112
2017	0	85	121
2018	1	91	134
2019	1	82	125
2020	1	89	131
2021	1	88	129

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2023.07.01. napjától a védőnői ellátás körében foglalkoztatott személy felett a munkáltatói jogokat az az irányító vármegyei intézmény gyakorolja, amely a területileg illetékes az érintett védőnői körzet tekintetében. Településünk esetében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön 1 háziorvosi körzet található és 1 fő háziorvos látja el a felnőtt háziorvosi és gyermek háziorvosi feladatokat.

A fogászati ellátást a szomszédos településen működő fogorvos végzi együttműködési megállapodás alapján.

Az újszülöttek csípőszűréséhez illetve más szakorvosi ellátásokhoz a Kisvárdai Szent Damján Görögkatolikus kórházban juthatnak hozzá a gyermekek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	416
2017	1	0	0	n.a.	419
2018	1	0	0	n.a.	357
2019	1	0	0	n.a.	355
2020	1	0	0	n.a.	336
2021	1	0	0	n.a.	333

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodás korú gyermekek korai fejlesztése az óvodában biztosított.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

2016.01.01. napjától a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működik. Települési szinten család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat.

Az új feladatmegosztás szerint:

- a gyermekjóléti szolgálatok feladatkörében marad a lakóhely szinti minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása.
- a gyermekjóléti központ feladatkörébe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása, valamint szakmai támogatás nyújtása a szolgálatok irányába. 2018. évtől új feladatként jelenik meg a központoknál a szociális diagnózis készítése, valamint az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

2020. január 1-től a Gégényi Polgármesteri Hivatal szervezeti átalakítása miatt, a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat a Demecser Város Önkormányzat szociális alapszolgáltatási irodájánál foglalkoztatott családsegítő biztosítja a Gégény, Ady E. u. 3. szám alatti telephelyen.

A gyermekjóléti szolgálat:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

Településünkön a családsegítő napi kapcsolatban áll a védőnővel és az önkormányzati hivatal ügyintézőivel. További rendszeres kapcsolattartás jellemző az iskolai és óvodai gyermekvédelmi felelősökkel és a háziorvossal, valamint esetenként a pártfogó felügyelői szolgálattal. Az együttműködés valamennyi fél részéről korrekt, egymás munkáját segítő.

A gyermekjóléti szolgálatnál leggyakrabban előforduló problémák és a veszélyeztetettség okai a következők:

- anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő),
- szülők vagy család életvitele,
- szülői elhanyagolás,
- a gyermek részéről magatartászavar, teljesítményzavar,
- fogyatékoság, retardáció,
- tankötelezettség elmulasztása.

A gyermekjóléti szolgálat felé 2022. évben 4 esetjelzés érkezett. A legtöbb jelzés a közoktatási intézményekből érkezik.

Településünk a Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központhoz tartozik. A Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központban az alábbi speciális szolgáltatások működnek:

Készenléti ügyelet: Célja, a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás.

Kapcsolattartási ügyelet: A szolgáltatás igénybevételére (ünnepek kivételével) minden szombati napon 8,00 – 12,00 óra között van lehetőség A szolgáltatás igénybe vehető: bírósági ítélettel, végzéssel, megállapodással, gyámhivatali határozattal, önkéntesen.

Pszichológiai tanácsadás: A szolgáltatást csütörtöki napokon 13,00 – 16,00 óra között vehetik igénybe a kliensek. A szakembert leggyakrabban: iskolai beilleszkedési – magatartási problémával, serdülőkori problémával küszködő gyerekek, szülő-gyermek kapcsolati nehézségekből eredően keresik fel.

Mediáció (közvetítő eljárás): Felek között kialakult konfliktusok hatékony kezelését, megoldását segítő elő.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái (a gyermekek életkorának megfelelően):

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

Községünkben 2012.01.01. napjától működik bölcsőde, mely térségi szerepkört tölt be, mivel településünkön kívül Demecser, Kék, Székely községek részére is biztosíthatja a bölcsődei alapellátást. A bölcsődében, 2 csoportszobában, 4 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka látja el a 18 fő (0-3 éves korú) gyermek ellátását.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	18	18
2017	18	18
2018	18	18
2019	18	18
2020	18	18
2021	18	18

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	18	18
2017	0	0	0	0	0	0	18	18
2018	0	0	0	0	0	0	18	18
2019	0	0	0	0	0	0	18	18
2020	0	0	0	0	0	0	18	18
2021	0	0	0	0	0	0	18	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekek védelmét biztosító ellátások:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,

- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátások, ezen fejezetben bemutatásra kerülnek.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

2014.01.01. napjától a rendkívüli gyermekvédelmi támogatási forma megszűnt. Helyette jelenleg települési támogatás formájában nyújt segítséget az Önkormányzat a krízishelyzetben lévőknek.

Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 5/2021. (X.18.) önkormányzati rendeletének 5.§-ában foglaltak alapján eseti rendkívüli települési támogatás nyújtható az alábbi létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetekben:

- hirtelen fellépő kórházi ápolást igénylő betegség, súlyos vagy életveszélyes sérüléssel járó baleset, (Pl. ha a gyermek megbetegszik, baleset éri)
- gyermek megszületése, családba történő visszakerülése, iskoláztatása veszélybe kerülése esetén,
- gyógyszer, gyógyászati segédeszköz (pl. gyerekeknek szemüveg) beszerzése esetén,
- élelmiszerhiány, téli időszakban fűtőanyag hiánya stb.

Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központnál készenléti ügyelet működik, melynek célja, a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról /teljes körű ellátás/ kell gondoskodni.

A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása érdekében az önkormányzat a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzattal ellátási szerződést kötött.

- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek az iskolában különféle délutáni programokon vehetnek részt: atlétika szakkör. társastánc, zenei oktatás (hangszeres képzés). Tehetséggondozás természettudomány valamint történelem tárgykörben történik.

Az önkormányzat sikeresen pályázott a Gárdonyi Géza Általános Iskola hátsó udvarán sportpark kialakítására, és elkészült egy 70 m² sportpark (kondipark), ahol valamennyi korosztály a fiatalabbaktól az idősebbekig aktívan eltöltheti szabadidejét, így az aktív életvitel, a sportolás a mindennapi élet része lehet.

Ez másik sikeres pályázatnak köszönhetően sportpálya került kialakításra, ami sokféle sportolásra lehetőséget biztosít, már megfelelő, biztonságosabb körülmények között.

A Község Ház felújításával, és a közösség-szervező foglalkoztatásával a fiatalok számára az elmúlt időszakban többféle program került megvalósításra. Külön figyelemmel a nyári szabadidő hasznos eltöltésére:

- filmvetítés,
- közös futball mérkőzés nézése,

- kerékpár túra,
- tűzoltó bemutató, habparty,
- horgolás tanfolyam,
- asztfaltrajz verseny,
- szépművészeti nap,
- íjászat,
- ingyenes cirkusz bemutató,
- kosárfonás,
- ételszobrász, (zöldség-, gyümölcsfaragó mester bemutatásával) stb.
- Piknik-mozi.

Intézményeink (óvoda, bölcsőde, iskola) infrastrukturális feltételei folyamatosan javulnak, de szükség van korszerűsítésre, udvar, játszó udvar kiépítésére, felújítására. Eszközbeszerzés révén bútorok, egyéb berendezési tárgyak, játékok beszerzésére. Az info- és telekommunikációs hálózat fejlesztésére, vizes blokk, öltöző felújítására.

Továbbá a megemelkedett rezsi költségek miatt szinte minden intézményünkben a fenntarthatóság miatt szükség lenne alternatív fűtési megoldás kialakítására, hőszivattyús rendszer kiépítésére, klímák beszerelésére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az ételallergiás gyermekek esetében nem minden esetben tudja az Önkormányzat az megfelelő intézményi étkeztetést biztosítani (pl.: mogyoró allergia).

2016.01.01. napjától bevezetésre került a szünidei gyermekétkeztetés. A települési önkormányzat a jogszabályban leírt (Gyvt. 21/C.§.) feltételek alapján köteles a nyári, őszi, téli és a tavaszi szünetben megszervezni a szünidei gyermekétkeztetést.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Időszak	Étkeztetésben résztvevő gyermekek száma / fő		
	2020	2021	2022
tavaszi szünet	63	40	14
nyári szünet	46	40	44
őszi szünet	34	48	0
téli szünet	34	19	43

Helyi adatgyűjtés

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településünkön eltérő kultúrájú vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű csoportok között nincsenek különbségek. Minden gyerek azonos programon vehet részt.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Önkormányzatunk erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik. De a szolgáltatások nyújtásakor arra törekszünk, hogy a gyermekeket hátrányos megkülönböztetés ne érje. (pl. diákmunka: Már elfogadott, hogy minden évben a diákmunkára jelentkező gyermekek összehívásra kerülnek és kihúzzák, hogy ki kerül be az adott programba.)

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Önkormányzatunk erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik. De a szolgáltatások nyújtásakor arra törekszünk, hogy minden gyerek egyenlő eséllyel induljon. Ugyanakkor vannak olyan ellátás típusok, ahol pl. az egy főre jutó jövedelem, a szülők iskolai végzettsége meghatároz egy ellátásra való jogosultságot, vagy ezen tények alapján előnyben részesülnek azok, akik bizonyos feltételeknek megfelelnek. Pl. szünidei gyermekétkeztetés

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	76	26	34,21
2017	76	24	31,58
2018	82	14	17,07
2019	75	16	21,33
2020	78	7	8,97
2021	79	5	6,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű valamint a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermeke/tanulók ellátása többségében az óvodában és az iskolában megoldott.

A szakértői bizottság véleménye alapján integráltan nem oktatható gyermekek iskolai ellátása speciális szakiskolában lehetséges. Ilyen a Nyíregyházán működő Bárczi Gusztáv általános iskola, készségfejlesztő speciális szakiskola, kollégium és egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény.

Továbbá településünkéről a Laskodi Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménybe is járnak gyermekek, mivel ezen intézmény fogadja a sajátos nevelési igényű, fogyatékos gyermekeket is.

Nyírbogdány – Gyártelepen működik a SION Fejlesztő nevelést, oktatás végző iskola is, ahol a fogyatékos gyermekek fejlesztésére, iskolai részvételükre van lehetőség.

A fenti speciális iskolákba járó gyermekek bejárása nem minden esetben megoldott, sok esetben a szülők saját költségükön oldják meg gyermekük speciális intézménybe történő bejárását.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	162	92	56,79
2017	160	51	31,88
2018	155	48	30,97
2019	156	26	16,67
2020	150	20	13,33
2021	162	31	19,14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A fenti táblázatokból láthatjuk, hogy mind az óvodában, mind az iskolában folyamatosan csökken a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma az iskolában: 7 fő, az óvodában 3 fő.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

A középszintű oktatásban részt vevő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről adatokkal nem rendelkezünk.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	68	49
2017	65	37
2018	57	27
2019	56	17
2020	44	15
2021	53	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2 (Demecser, Berkesz)	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7,00	18,00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	18	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A településen az iskolában 2 fő fejlesztő pedagógus részmunkaidőben végez fejlesztő foglalkozásokat a felmerülő igényeknek megfelelően. Az iskolában és az óvodában az igényeknek megfelelően logopédus, gyógypedagógus jár ki az intézményekbe és végzi a gyermekek fejlesztését.

Iskola pszichológus a Kemecsei Családsegítő- és Gyermejjóléti Központtól jár ki és méri fel a gyermekeket, illetve a szolgálat által vehetik igénybe a szolgáltatást szükség esetén.

Az óvodai és iskolai szociális segítő 2 hetente jár ki a településre és a működő köznevelési-közüktatási intézményekkel (óvoda, iskola) rendszeresen kapcsolatot tart. Egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

A felmerülő probléma jellegétől függően az óvodai és iskolai szociális segítő együttműködik az érintett intézmény pszichológusával, fejlesztő pedagógusával, védőnővel, gyermek óvónőjével, gondozójával, osztályfőnökével, és a családsegítővel.

Más fejlesztő ellátások Kisvárdai és Nyíregyháza településen vehetők igénybe.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek ek száma	Óvodai gyermekc soportok száma – gyógy- pedagógi ai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelye k száma (gyógy- pedagógi ai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatell átási helyek száma (gyógype dagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek ek száma (gyógypeda gógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógy- pedagógi ai gyermekc soportok száma (TS 086)	Gyógy- pedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek ek száma az integráltan oktatott SNI gyermek ek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermek- csoportra jutó gyermek ek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	49	3	75	1	77	0	0	25
2017	45	3	75	1	76	0	0	25
2018	54	3	75	1	83	0	0	27
2019	73	3	75	1	76	0	0	25
2020	68	3	75	1	78	0	0	26
2021	80	3	75	1	80	0	0	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	20,25	9,26
2017	0	8	1	20,00	12,50
2018	0	8	1	19,38	19,35
2019	0	8	1	19,50	21,79
2020	0	8	1	18,75	20,67
2021	0	8	1	20,25	25,31

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	26
2017	24
2018	25
2019	22
2020	20
2021	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A szolgáltatáskor nyújtott hátrányos megkülönböztetésről statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre. A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség érvényesülése érdekében fejtik ki tevékenységüket.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A település kistépülés jellegéből adódóan a bölcsődei, óvodai, iskolai intézmények száma 1, így nem mutatkoznak eltérések intézmények között.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A gyermekjóléti szolgáltatás esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetű, valamint fogyatékos gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a gyermekek érdekeit, minőségi életvitelét és fejlődését szolgálják.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	30	76
2017	0	0	30	72
2018	0	0	29	76
2019	0	0	23	71
2020	0	0	31	64
2021	0	0	78	52

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A demográfiai adatokat tekintve jelenösen csökken a gyermekek száma	A fiatalok letelepedését célzó intézkedések. Település népszerűsítése
A nyári szünidő idején a szabadidő hasznos eltöltésének hosszabb időtartamban történő biztosításának hiánya, ezáltal gyermekfelügyelet biztosítása a gyermekek részére.	Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy hogyan, tudunk minél hosszabb időtartamban szabadidős programokat szervezni, ezáltal nyári gyermekfelügyelet biztosítani a gyermekek részére.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság.

A gyermekgondozással, háztartással, házkörüli munkákkal, idős- és beteggondozással kapcsolatos feladatok elsőprő többségét ma is még mindig a nők végzik, akár dolgoznak emellett fizetést biztosító munkahelyen is, akár nem.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Európai Unió az elmúlt évtizedekben jelentős előrehaladást ért el a nemek közötti esélyegyenlőség terén, annak köszönhetően, hogy

- egyenlő bánásmódot biztosító jogszabályokat hozott létre,
- a nemek közötti egyenlőséget általános érvényű szemponttá tette, és a nemi dimenziót az összes többi szakpolitikába is beépítette, valamint
- célzott intézkedéseket vezetett be a nők érvényesülése érdekében.

Biztató tendenciára utal, hogy egyre több nő van jelen a munkaerőpiacon, és helyzetük az oktatás és képzés terén is javult.

Az Európai Unió Bizottsága által megalkotott 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia által megfogalmazott célkitűzések és intézkedések azt szolgálják, hogy Európa 2025-ig jelentős előrelépést tegyen a nemek közötti egyenlőség megvalósulása felé.

A cél egy olyan európai társadalom, ahol nők és férfiak – sokféleségük ellenére – valamennyien szabadon választhatják meg életútjukat, egyenlő esélyt kapnak a boldoguláshoz.

A stratégia elsődleges célja, hogy megszűnjön a nemi alapú erőszak, visszaszoruljanak a nemi sztereotípiák, eltűnjön a nők és férfiak közötti munkaerőpiaci szakadék, a különböző gazdasági ágazatokban mindkét nem azonos arányban képviseltesse magát, egyenlőséget élvezzen a bérek és a nyugdíjak terén, a gondozási feladatok mindkét nem képviselőire egyenlő mértékben háruljanak, és a döntéshozói, illetve politikai pályák nemtől függetlenül nyitva álljanak mindenki előtt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A női foglalkoztatottság nem csupán a gazdaság versenyképessége szempontjából jelentős, a nemek közötti egyenlőség megteremtésének is alapja. Magyarországon a foglalkoztatás területén komoly előrelépés tapasztalható. A nők, az édesanyák, a családok támogatása tovább folytatódott, ezáltal direkt és indirekt módon a nők társadalomban betöltött helyzete tovább erősödött.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	6,97	6,69	6,83%
2017	9,5	12,9	11,20%
2018	5,2	9,47	7,34%
2019	8,25	6,51	7,38%
2020	8,76	7,45	8,11%
2021	7,59	7,42	7,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	41,84	43,9
2017	39,1	47,54
2018	49,02	72
2019	45,19	40,43
2020	58,04	49,23
2021	58,42	50,85

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Gégyény településen 2021. évben az állandó népesség száma: 1.898 fő (ebből férfi 949 fő, nő 949 fő) munkavállalási korúak száma: 1344 fő. A nyilvántartott állás keresők száma: 101 fő, melyből a 180 napon túl nyilvántartott állás kereső nők aránya kb. 50 %.

Fontos azonban megemlíteni, hogy a 2020 márciusában megjelent COVID-19 vírus okozta világjárvány következményei Magyarországon is veszélyeztették a nemek közti egyenlőség javításának területén elért korábbi eredményeket. A nők, a női munkavállalók több szempontból is kiszolgáltatottabbak voltak a járvány következményeinek, esetükben jobban érzékelhetőek voltak azok negatív hatásai.

„Megállapításra került, hogy:

- a nők körében nagyobb lett a munkanélkülivé válás kockázata, jobban nőtt a munkanélküliség, mint a férfiak esetén,
- a járványügyi karantén idején a nőkre még fokozottabb szerep hárult az otthoni, családi feladatok ellátásában (gyerekek segítése az oktatásban, gondozási feladatok, megnövekedett házi munka), ami nehezítette a munka-vállalást, karrierépítést,
- megnőtt a zömében a nők által végzett, otthoni fizetetlen munka aránya,
- a járvány ideje alatt nőtt a kapcsolati erőszak eseteire vonatkozó feljelentések száma.”
(Forrás: parlament.hu/infojegyzet)

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	98	18
2017	156	18
2018	102	9
2019	104	7
2020	112	11
2021	101	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a közsférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás –lényeges magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. A kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését segíti a bölcsődei és óvodai szolgáltatások teljes körű elérése.

A nők munkaerő-piaci helyzetének kezelésében fontos eszköz lehet a részmunkaidős állások, távmunka biztosítása vagy egyéb atipikus munkalehetőségek kínálata. Atipikusnak tekintjük a munkavégzés azon formáit, amelyek eltérnek a szokásostól. Szokásosnak tekinthető a teljes munkaidőben, határozatlan időre szóló szerződéssel, alkalmazottként történő foglalkoztatás.

Atipikus foglalkoztatási formák:

- önfoglalkoztatók: nem alkalmazottak (egyéni vállalkozók és társas vállalkozások dolgozó tagjai, segítő családtagok, szövetkezeti tagok);
- részmunkaidőben dolgozók: akik önbevallás alapján részmunkaidőben dolgoznak;
- határozott idejű szerződéssel alkalmazottak: azon alkalmazottak, akik munkavégzésre történő szerződéses megbízatása meghatározott időszakra szól;
- távmunkában vagy „home office” keretében dolgozók: azok a munkavállalók, akik térben távol vannak a munkáltatójuktól (a munkavállaló nem feltétlenül otthon, de nem a munkáltató telephelyén dolgozik), köztük telekommunikációs kapcsolat áll fenn, a munkavégzés pedig elsősorban elektronikus berendezések (minimum számítógép) használatát feltételezi.

Amennyiben az atipikus foglalkoztatási formák – a munkahelyteremtés és a megfelelő munkakörülmények biztosítása mellett – az adott ország gazdaság szerkezeti sajátosságaihoz megfelelően igazodnak, akkor elősegíthetik a foglalkoztatottság és a versenyképesség együttes növelését, ezért több uniós kezdeményezés támogatja ezek elterjedését. A foglalkoztatottság növelése a társadalmi-gazdasági fejlődés egyik fontos alapköve.

A munkaidő rugalmassá tétele – részben a munkaidő újrafelosztásával és rövidebbé válásával – a munkanélküliség kezelésének hatékony eszköze lehet. A részmunkaidős foglalkoztatás aránya Magyarországon nagyon alacsony. Ennek egyik oka, hogy a munkáltatók a teljes munkaidőben történő foglalkoztatást részesítik előnyben, a másik, hogy a megélhetési költségek gyakran magasabbak, mint a részmunkaidőben elérhető bér.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az iskolázottság, az egész életen át tartó tanulás, az egyik legalapvetőbb feltétel a nők esélyegyenlőségének eléréséhez. A megfelelő képzettség megszerzése elengedhetetlen a jól fizető magas státuszú állások betöltéséhez.

A különböző szakmát adó képzések, átképzések és továbbképzések a tudás bővítését is szolgálják. A nők esetében fontos, hogy a gyermekvállalás időszakát kihasználva a gyermekgondozási díj (továbbiakban: GYED), gyermekgondozást segítő ellátás (továbbiakban: GYES) ideje alatt is olyan továbbképzések legyenek elérhetőek számukra, amellyel a munkaerő-piacon kedvező helyzetbe tudnak kerülni.

Az alacsony iskolai végzettség már önmagában is olyan tényező, mely rontja az egyén munkavállalási esélyeit. Ha ehhez még hozzáadódik az is, hogy az alacsony iskolai végzettségű személy a „gyengébb” nemhez tartozik, elhelyezkedési lehetőségei tovább csökkenhetnek.

Az alacsony iskola végzettségű nők elsősorban segédmunkás munkakörben, alkalmi munkalehetőségek kihasználásával tudnak időszakosan elhelyezkedni.

2021. és 2022. évben Gégény Község Önkormányzatánál a közfoglalkoztatási programokban részt vettek nemenkénti megbontása

	NŐ (fő)	FÉRFI (fő)	ÖSSZESEN (fő)
2021.	35	21	56
2022.	28	15	43

A helyi közfoglalkoztatást tekintve elmondható, hogy az elmúlt időszakban jelentősen több nő került foglalkoztatásra mint férfi.

2022. évben a közfoglalkoztatásban részt vevő nők aránya: 65 %, 2021. évben: 62,5 %. Az elmúlt 2 évet tekintve a közfoglalkoztatási programokon belül megvalósuló képzéseken részt vett nők aránya kb. 60 %.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkaerő-piacon való elhelyezkedését jelentősen befolyásolja az iskolai végzettség. Alacsony iskolai végzettségűeknek azokat tekintjük, akik legfeljebb az általános iskola 8 osztályát végezték el a 15–74 éves korcsoporton belül. A hátrányos helyzet egyik meghatározó tényezője az alacsony iskolai végzettség, amelynek szintje szorosan összefügg a munkavállalási

esélyekkel, hiszen a képzettebbek lehetőségei sokkal jobbak iskolázatlan társaikénál. Ez azonban nemcsak a munka világában, hanem az élet más területein is igaz

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A hátrányos megkülönböztetés a sztereotípiáknak, hagyományoknak, társadalmi elvárásoknak köszönhetően alakult ki, amelyeket ma már a nők és férfiak is kezdenek máshogy látni, azonban a jelenség még ma is létezik.

A nők és férfiak egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazáshoz való joga az EU egyik alapelve. Ezen elv, illetve jog hatékony gyakorlati megvalósítása és érvényesítése továbbra is kihívást jelent.

Az Önkormányzat erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön 2012-től működik bölcsőde (ekkor még önálló intézményként), mely térségi szerepkört tölt be. 18 fő 0-3 év korú gyermekek ellátását biztosítja.

2019.09.01. napjától intézményi átszervezés következtében többcélú intézményként jött létre a Gégény Napsugár Óvoda, Bölcsőde és Konyha.

Az Óvodában 75 gyermek ellátását biztosítják. Mindkét intézménybe járnak a környező településekről gyermekek, férőhelyhiány nincs. A gyermekeket 7,00 órától tudják fogadni – 17,00 ig.

A településen a nők elhelyezkedését segíti, hogy helyben bölcsődei, óvodai, iskolai napközi otthonos ellátás működik. A bölcsődei, valamint óvodai ellátásra fokozott igény merül fel mind településünkről, mind a környező településekről.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	68	112
2017	0	85	121
2018	1	91	134
2019	1	82	125
2020	1	89	131
2021	1	88	129

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	18	18
2017	18	18
2018	18	18
2019	18	18
2020	18	18
2021	18	18

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	18	18
2017	0	0	0	0	0	0	18	18
2018	0	0	0	0	0	0	18	18
2019	0	0	0	0	0	0	18	18
2020	0	0	0	0	0	0	18	18
2021	0	0	0	0	0	0	18	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszakos cselekmények áldozatai döntő többségben nők, míg az erőszak gyakorlója az esetek legnagyobb részében férfi. A családon belüli erőszak még mai modern társadalmunkban is tabunak számít, mind az erőszak alkalmazója, mind annak elszenvedője igyekszik eltitkolni az erőszak létét. A külső környezet sem segíti a családon belüli erőszak feltárását, a társadalom nagy része úgy tekint a jelenségre, mint valamely családi problémára, mely nem rá tartozik.

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai-, szexuális-, érzelmi-, lelki-erőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, baráti-, családi-kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kíntása) egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig (erőszakos közöszlész, emberölés).

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Az Önkormányzat erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen a kistelepülés jellegből adódóan nem található sem anyaothton, sem családok átmeneti otthon. Probléma esetén a családgondozó a megye egész területére kiterjedően ellátást nyújtó anyaothtonokat és családok átmeneti otthonát keresi meg, hogy segítsen a családok, anyák elhelyezésében. Ezek az intézmények a településünkől kb. 30 km-re Nyíregyházán találhatóak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletet tekintve elmondható, hogy a településen jelenleg a polgármester nő, illetve az elmúlt 30 évben is nő volt. A Képviselő-testület összetétele a jelenlegi ciklusban: 5 fő nő és 1 fő férfi. A helyi intézményeket tekintve a bölcsődében, az óvodában a vezető nő. Az iskolában férfi. A háziorvos is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az Önkormányzat erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre adatok	Adatgyűjtés a különböző statisztikai mutatók nemek szerinti megoszlásáról. Adatelemzés és problémafeltárás a nők esélyegyenlősége tekintetében
A nők munkaerőpiacra, társadalmi életbe való visszakerülésének nehézségei a gyermekvállalást követően	Az intézményekben a gyermekfelügyelet meghosszabbításának lehetőségei. A szünidőkben is megfelelő gyermekfelügyelet biztosítása. Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

„Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt, és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában.

Az idősök száma az elmúlt 40 év alatt az Európai Unióban majdnem megduplázódott, az előrejelzések szerint az idősök aránya a társadalmi korcsoportokon belül 2010-re eléri a 27%-ot. A legdinamikusabban növekvő korcsoport a „nagyon idősök” (80 évesnél idősebbek) csoportja. Jelentős nemi különbségek vannak a várható átlagos élettartamban, jellemző az idősödés elnöiesedése, amely azt eredményezi, hogy jóval több az idős nő, mint idős férfi.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Hazánkban 2009-ben Idősügyi Nemzeti Stratégia készült, melynek hosszú távú célkitűzései - tekintettel arra, hogy igen sokrétű és átfogó változásokra van szükség - 2034-ig kerülnek megfogalmazásra.

A Stratégia kiindulópontja:

A legtöbb ember saját időskorával kapcsolatban négy dolgot mindenképpen szeretne:

- a társadalom megbecsült tagja legyen,
- egészséges legyen,
- ne legyen magányos,
- biztonságban és védetségben tudjon élni.

A Stratégia célja hosszú távon biztosítani, hogy időben és megfelelő módon tudjunk felkészülni az idősödéssel, hogy az idősök minél tovább tudjanak aktívak és függetlenek maradni. Biztosítani, hogy a függetlenség megőrzése akkor is megmaradjon, ha az érintettnek szüksége van a támogatásra. Fontos továbbá, hogy minden idős ember megfelelő szolgáltatáshoz juthasson és biztonságban érezhesse magát.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2010	245	354	69,2%
2011	249	327	76,1%
2012	258	296	87,2%
2013	258	286	90,2%
2014	260	273	95,2%
2015	254	280	90,7%
2016	252	262	96,18%
2017	256	265	96,60%
2018	259	264	98,11%
2019	267	253	105,53%
2020	268	253	105,93%
2021	266	264	100,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A jelenlegi adatok alapján évről évre fokozatosan csökken a gyermekek száma, az idősök száma pedig kismértékben növekszik, így az öregedési index is egyre nagyobb, ezért, ha változás nem következik be településünkre az előregedés lesz a jellemző.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2011	237	325	562
2012	236	317	553
2013	212	306	518
2014	204	275	479
2015	181	250	431
2016	178	253	431
2017	166	244	410
2018	165	240	405
2019	167	236	403
2020	158	228	386
2021	152	228	380

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	5	0	99	153	1	23	n.a.
2017	5	0	100	147	0	22	0
2018	6	0	103	153	0	17	1
2019	6	0	108	153	0	16	0
2020	6	1	101	159	0	14	1
2021	5	2	95	157	0	15	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön 2021-ben a 65 év feletti állandó lakosok száma: 266 fő, mely az állandó népesség (1898 fő) 14 %-a.

A helyi nyilvántartást áttekintve a 65 év feletti időskorú egyedülélő háztartások száma: 93. A 65 év felettiiek kb. 35 %-a egyedül él.

A 2019. évi állandó népesség összetételét tekintve a 65. év feletti lakosok száma: 267 fő, melyből 104 fő férfi és 163 fő nő. Ezen adatokból megállapítható, hogy a 65 év feletti népesség 61 %-a nő.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet.

A Kormány az elmúlt években jelentősen átalakította a nyugdíj melletti munkát érintő szabályokat, ez pedig rendkívül kedvező lehetőségeket teremt a nyugdíjasok számára. Egyre több lehetőségük adódik a nyugdíj melletti munkavállalásra, mivel az utóbbi években, mind a versenyszférában, mind a közszféra egyes területein lehetőség van nyugdíj mellett munkát végezni. A nyugdíjasokra vonatkozó keresetkorlátozást a versenyszférában illetve más területeken is megszüntették. A nyugdíjasokat foglalkoztató munkáltatóknak az SZJA-n kívül más járulékot nem kell fizetniük a nyugdíjas munkavállalók után.

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	98	156	102	104	112	101
41-45 év (TS 042)	Fő	8	24	14	18	15	9
	%	8,16%	15,38%	13,73%	17,31%	13,39%	8,91%
46-50 év (TS 043)	Fő	11	21	15	14	12	9
	%	11,22%	13,46%	14,71%	13,46%	10,71%	8,91%
51-55 év (TS 044)	Fő	14	19	15	11	10	5
	%	14,29%	12,18%	14,71%	10,58%	8,93%	4,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	22	8	12	10	8
	%	5,10%	14,10%	7,84%	11,54%	8,93%	7,92%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	4	8	12	17	23
	%	4,08%	2,56%	7,84%	11,54%	15,18%	22,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A tevékeny idősödést a foglalkoztatás mellett a társadalmi szerepvállalás és az önálló életvitel segíti. Az idősebbek támaszként szolgálhatnak pl. saját szüleik, házastársuk, unokáik ellátásában segíthetnek, valamint önkéntesként is tevékenykedhetnek bármilyen civil, egyházi vagy egyéb karitatív szervezetnél.

Az idősök életminőségét jelentősen befolyásolja az a tény, hogy milyen társas kapcsolatokkal rendelkeznek. Annak hiánya inkább az elmagányosodás veszélyét hordozza magában.

Intézményeinkben a nyugdíjasoknak lehetőségük van a jogszabályi lehetőségeknek megfelelően nyugdíj mellett is munkát végezni (pl. óvoda, iskola, SZAK). Intézményeinkben 95%-ban nők dolgoznak. Nekik lehetőségük van, a nők számára létrehozott karkedvezményes öregségi nyugdíjat igénybe venni (azoknak akik legalább 40 évnyi jogosultsággal, és ezen belül legalább 32 év szolgálati idővel rendelkeznek, életkortól függetlenül), de az a tapasztalat, hogy elmennek nyugdíjba és mellette nem dolgoznak tovább.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az Önkormányzat erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szociális alapszolgáltatások:

- a) falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- b) az étkeztetés,
- c) a házi segítségnyújtás,
- d) a családsegítés,
- e) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- f) a közösségi ellátások,
- g) a támogató a szolgáltatás,
- h) az utcai szociális munka,
- i) a nappali ellátás.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezeteknek. Településünkön a református és a görög katolikus egyházak is végeznek szociális alapszolgáltatási feladatokat.

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi szolgáltatásokhoz való könnyebb hozzáférésben az időseket a házi orvos és a gondozónők, valamint a tanyán élőket a tanyagondnok segítik. A házi orvos azokhoz az időskehez, akik nem tudnak a rendelőbe felmenni, házhoz megy. A gondozónők pedig segítik az időseket a gyógyszerek felírásában, kiváltásában.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	178	253	431
2017	166	244	410
2018	165	240	405
2019	167	236	403
2020	158	228	386
2021	152	228	380

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális szolgáltatás más néven személyes gondoskodás magába foglalja az alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Önkormányzatunk a **szociális alapszolgáltatási feladatok ellátására** 2018.01.01. napjával új önkormányzati társulást hozott létre, Kék, Székely, Beszterec, Tiszarád településekkel. (Korábban a Demecseri Szociális és Gyermekjóléti Társulás keretében látta el ezeket a feladatokat.) Az Új társulás neve: Kéki Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Intézményi Társulás. A közös fenntartású intézmény megnevezése: Kéki Szociális Alapszolgáltatási Központ.

Településünkön a szakmai alaptevékenységbe a szociális alapszolgáltatási feladatok közül a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás feladatok tartoznak. Községünkben a Gégény, Ady E. u. 3. sz. alatt található a Szociális Alapszolgáltatási Központ telephelye.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás keretébe tartozó tevékenységek:

Fizikai ellátás: melynek célja: az idős ember testi és környezeti higiéniájának a megőrzése

- az idős ember otthonának és környezetének tisztán tartása,
- a ruházat tisztán tartása,
- ételmezés minden napos megoldása,
- bevásárlás,
- téli időszakban a tüzelőről való gondoskodás,
- vízvezeték hiánya esetén vízbekészítés.

Pszichés, egészségügyi ellátás: melynek célja: az idős ember nyugodt és elégedett legyen önmagával és környezetével

- személyes elbeszélgetések,
- egészségügyi állapotuk figyelemmel kísérése, a háziorvossal való kapcsolattartás,
- gyógyszerek felírása, kiváltása,
- szakrendelésre, egyéb orvosi vizsgálatra kísérés,
- kórházi tartózkodás esetén látogatás.

Az Önkormányzat által biztosított szociális étkeztetést jelenleg 92 fő veszi igénybe, melyből 85 esetben házhoz szállítják az ebédet az idősek részére. A házi segítségnyújtást jelenleg 41 fő veszi igénybe és a gondozást 6 fő gondozónő végzi.

A Gégényi Református Egyházközség fenntartásában 2010. december 1-jétől működik az „Immánuel” Idősek Nappali Otthona, mely szociális alapszolgáltatásokat biztosító intézmény.

Az idősek klubja elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatok gyakorlására, kézműves foglalkozásokra, a hitélet gyakorlására, testmozgásra, kulturális programokon való részvételre, valamint az alapvető higiéniai szolgáltatások igénybevételére.

A nappali ellátást jelenleg 92 fő veszi igénybe és 5 fő dolgozó segíti a nappali ellátás munkáját.

Az intézmény házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést is biztosít az idősek részére. Szociális étkeztetésben 70 fő vesz részt, a házi segítségnyújtást 4 fő gondozónő végzi és 28 fő idős gondozását végzi.

Összesítve, a településen jelenleg:

- szociális étkeztetésben résztvevők száma: 162
- házi segítségnyújtásban résztvevők száma: 69
- nappali ellátásban résztvevők száma: 92

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	252	81	91	179
2017	256	77	78	171
2018	259	79	75	170
2019	267	79	73	160
2020	268	86	88	160
2021	266	98	70	158

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A korábbi nyilvántartási adatokat áttekintve elmondható, hogy az idősök részére biztosított szociális alapszolgáltatási ellátásokat egyre többen veszik igénybe.

A 2022.05.01. napjától működő tanyagondnoki szolgálat külön segíti a tanyán élő idősöket abban, hogy:

- könnyebben hozzájussanak a háziorvosi- és szakorvosi ellátáshoz, gyógyszereket és gyógyászati segédeszközöket ki tudják váltani,
- igénybe tudják venni a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást,
- részt tudjanak venni az önkormányzat által szervezett rendezvényeken, programokon,
- segítséget kapjanak az egyéb lakossági szolgáltatásokhoz, így például nagybevásárlás, hivatalba és kormányablakba eljutás ügyeik intézésében.

Településünkön szakosított ellátási forma nem található, az idősök a környező településeken, a közeli városokban juthatnak hozzá ezen ellátásokhoz.

A településen néha problémát jelent az olyan idősök ellátása, akik már önmaguk ellátására nem képesek és otthonukban már segítséggel sem elláthatóak, (mert már kevés a házi segítségnyújtás) mivel ilyenkor szakosított ellátásra van szükségük, ahol gondoskodnak az étkezésükről, lakhatásukról és egészségügyi, mentális gondozásukról.

Sajnos a fenti esetben nagyon nehéz megfelelő intézményt találni az idősök részére, mivel mindenütt várólista van, ezért keressük a pályázati lehetőségeket ápolást gondozást nyújtó idősök otthona kialakítására, építésére.

A község ravatalozója elavult, szükséges a meglévő ravatalozó bővítése, felújítása, korszerűsítése. Valamint egyre nagyobb igény merül fel az urnás temetésre, ezért szükség lenne urna sírhelyek kialakítására.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A községi könyvtárban lehetőség van könyvek kölcsönzésére. A Községi házban az idősebb korosztály számára is szerveznek programokat. (pl. filmnézés, kiállítások, buszkirándulás stb.)

b) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai fejlesztése, képzése a mai korban elengedhetetlen. Az elmúlt 1-2 évben megtapasztalt COVID-19 világjárvány megmutatta számunkra, hogy sok esetben az idősekkel való kapcsolattartás az Ő védelmükben és érdekükben informatikai eszközökkel lehetséges.

Az elmúlt időszakban nagy segítséget jelentett számunkra, hogy szülők, nagyszülők már rendelkeztek egy minimális informatikai tudással (mobiltelefon használat, laptop, tablet kezelési technikákkal), így lehetőség volt a személyesebb kapcsolattartásra a világjárvány idején.

A jelen korban az idősek informatikai fejlesztése elengedhetetlen. Ezzel nem csak a munkaerőpiaci esélyeik nőnek, de általánosságban is elmondható, ha rendelkeznek informatikai tudással, akkor tágabb információhoz juthatnak.

Ezért szükséges, hogy a lehető legszélesebb körben fejlesszük az idősek informatikai tudását. E mellett az is nagyon fontos, hogy az idősek rendelkezzenek a megfelelő eszközökkel, illetve kapjanak segítséget ahhoz, hogy a megfelelő eszközöket tudják megvásárolni.

d) a generációk közötti programok.

A kisgyermek és időskori generációk közötti kapcsolat erősítése már hosszú évek óta hagyomány településünkön. A hagyományosan megszervezésre kerülő Idősek estjén, óvodásaink, általános iskolásaink vidám, táncos műsorral kedveskednek községünk szépkorú lakosságának.

A Gégény Község Önkormányzata által megrendezésre kerülő ünnepségeken, hagyományörző eseményeken (Majális, Advent, Falunap) közösen ünnepel a falu apraja és nagyja.

A Gégény Napsugár Óvoda, Bölcsőde és a Gégényi Református Egyházközség Immanuel Idősek Nappali Otthona lakói és dolgozói közötti jó kapcsolat, az együtt végzett tevékenységeken, ünnepségeken és az idősek tapasztalatainak, tudásának átadásán alapul. Ezek a meghitt, szeretetteljes összejövetelek mindig jó hangulatúak, élményekben gazdagok minden résztvevő számára.

A Húsvéti ünnepkör szokásainak felelevenítése, a Föld napi közös szemétszüret, a pogácsasütés a szövés és hímzés technikájának átadása mind az óvodásoknak, mind az időseknek nagy örömet okoz.

Egymás megvendégelésére is többször sor került már, amely jó lehetőséget nyújtott a közös lakomázásra, éneklésre, és arra, hogy az otthon lakói meséljenek a régi időről, az általuk megélt eseményekről és a hagyományaikról.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Önkormányzatunk minden évben megrendezi az Idősek napját, ahol az időseket megvendégelik, és kulturális programokkal szórakoztatják.

Az „Immanuel” Idősek Nappali Otthona több alkalommal szervez az idősek részére múzeumi látogatást, kirándulást, kiállítást, különféle szabadidős programokat stb.

A felújított Községi Házban is sok olyan program kerül megszervezésre mely az idős korosztályt célozza meg, vagy vonja be, így pl. goblen, hímzett terítők kiállítása, régiségek kiállítása, melyhez ez a korosztály hozza el a kiállítandó terítőket, régiségeket. Közös filmvetítés, kirándulás (TulipGarden rétköz) stb.

A településen élő lakosok életkörülményeinek – kiemelt figyelemmel az idősekre - javítása céljából szükségesnek látnánk kamerarendszer további bővítését a településen. Mely jelentősen befolyásolná az idősök biztonságérzetét, és egyaránt hozzájárulna a közbiztonság és a vagyonbiztonság javításához.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedülélők száma, a szervezett szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségének hiányosságai	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése
Otthonukban már nem ellátható idősök elhelyezési lehetőségének problémái	Idősök otthonának kialakítása, segítségnyújtás az elhelyezésben.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 1998. évi XXVI. törvény fogalmazza meg a fogyatékos személy fogalmát:

Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Az Országgyűlés 15/2015 (IV.7). OGY határozatával **Országos Fogyatékosügyi Programot** fogadott el mely a 2015-2025. időszakra szól. A program célja: a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében a szakmapolitika irányainak meghatározása, valamint az ágazatközi és az államigazgatáson kívüli együttműködések főbb pontjainak kijelölése.

A hazánkban élő fogyatékos emberek különféle szükségleteiről ma is kevés és pontatlan információval rendelkezünk, amely megnehezíti a célcsoportra szabott intézkedések, ágazati kezdeményezések megtervezését és megvalósítását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	57	69	126
2017	49	69	118
2018	45	63	108
2019	41	61	102
2020	43	50	93
2021	42	49	91

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek, elhelyezkedési esélyei a köz- illetve a versenyszférában, erősen korlátozottak. A munkáltatók gyakran nincsenek azzal tisztában, hogy a fogyatékkal élő emberek milyen munkát tudnak elvégezni. Megoldás lehet erre egy szakember segítségével elvégzett munkakörfeltárás, mely során meg lehet állapítani, hogy melyek azok a munkakörök, amelyekben teljesítménykiesés nélkül alkalmazhatók fogyatékos személyek.

A számítástechnika fejlődésével, pl.: képernyőnagyító vagy képernyőolvasó program segítségével egy látássérült személy is tud számítógépes munkát végezni. Éppen ezért az ezzel az eszközzel ellátható feladatok (pl.: digitalizálás, adminisztráció, adatrögzítés stb.) számukra is elvégezhető munkakörök lehetnek.

A településünkön fogyatékos személyeket foglalkoztató vállalkozás nem található. A településünkön élő fogyatékos személyek Nyíregyházán a START Start Rehabilitációs Foglalkoztató és Intézményei Közhasznú Nonprofit Kft.-nél illetve a Kisvárdán is működő PIREHAB Nonprofit Kft.-nél tudnak elhelyezkedni.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Támogató szolgáltatás:

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Településünkön több szolgáltató rendelkezik működési engedéllyel támogató szolgáltatás végzése céljából.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Pénzübeli ellátások

Magasabb összegű családi pótlék:

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig.

Fogyatékosági támogatás:

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzübeli juttatás.

A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Az a 18. életévének betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos,
- hallási fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- autista,
- mozgásszervi fogyatékos, vagy
- halmozottan fogyatékos, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul,
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Vakok személyi járadéka

2001. július 1-jétől a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani.

A vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett állapotának vizsgálata nélkül kérheti a fogyatékosági támogatás megállapítását.

A továbbfolyósított vakok személyi járadékának összege 2022-ben 21.389,- Ft.

A vakok személyi járadékát a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell.

Gyermekek otthongondozási díja

A gyermekek otthongondozás díja (GYOD) az önmagukat ellátni képtelen gyermeküket ápoló vér szerinti és örökbefogadó szülők számára biztosít támogatást.

A GYOD az ápolott gyermek életkorától függetlenül megállapítható.

A gyermek életkorától függetlenül a gyermekek otthongondozási díjára jogosult az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki

- a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy
- a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló

- súlyosan fogyatékos, vagy

- tartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végzi, és
- az ápolts személyre tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága neki vagy hozzátartozójának nem áll fenn.

Természetbeni ellátások / Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás.

Kedvezmények:

Személyi kedvezmény

A súlyosan fogyatékos magánszemély az összevont adóalapját személyi kedvezménnyel csökkenti.

Súlyosan fogyatékos magánszemélynek azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési és egyéb kedvezményei:

- személygépkocsi szerzési támogatás, valamint
- a személygépkocsi átalakítási támogatás,
- parkolási igazolvány,
- akadálymentesítési támogatás.

Településünkön a szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban a fogyatékos személyekre tekintettel csak néhány ellátás tekintetében rendelkezünk.

A fogyatékkal élő személyeknek lehetőségük van a villanyáram és gázszolgáltatónál kérelmet benyújtani, fogyatékkal élő személyként a védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvétel / nyilvántartásába vétel meghosszabbítása iránt.

A fogyatékkal élő fogyasztókat különösen a méréssel, leolvasással, számlázással, díjfizetési módokkal kapcsolatosan igényeiknek megfelelő, különleges bánásmódban kell részesíteni. Az olyan jellegű fogyatékkal élő fogyasztókat, akiknek az egészségét vagy az életét veszélyezteti a villamosenergia-szolgáltatásból való kikapcsolás, vagy annak megszakadása, fizetési késedelem vagy nemfizetés esetén nem lehet kikapcsolni.

Mind a családsegítő, illetve az önkormányzati hivatalban dolgozó szociális ügyintézők információt, segítséget nyújtanak a fogyatékos személyeket megillető ellátásokról, szolgáltatásokról, segítenek az ügyintézés során.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A háziorvosi ellátás, védőnői ellátás elérhető a fogyatékos személyek számára, akadálymentesített formában. Rehabilitációs, illetve szakosított ellátásokhoz a Kisvárdai Szent Damján Görögkatolikus Kórházban juthatnak.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A település tulajdonában lévő intézmények 67 %-a akadálymentesített. (Akadálymentesített: polgármesteri hivatal, gyógyszertár, tornaterem, bölcsőde, egészségház. Nem akadálymentesített: iskola, óvoda, művelődési ház.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

SNI – sajátos nevelési igényű gyerekek többsége a helyi iskolában, óvodában megfelelő ellátásban tudnak részesülni, a fejlesztésükre is van lehetőség.

A fogyatékossgal élő gyermekek számára kb. 15 km-res körzeten belül Nyírbogdány – Gyártelepen működik a SION Fejlesztő nevelést, oktatás végző iskola is, ahol a fogyatékos gyermekek fejlesztésére, iskolai részvételükre van lehetőség.

Továbbá településünkéről a Laskodi Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménybe is szállítanak gyerekeket, (a Laskodi Támogató Szolgálat), mivel ezen intézmény fogadja a sajátos nevelési igényű, fogyatékos gyermekeket is.

Néhány esetben az önkormányzat részéről nem megoldott a fogyatékos, vagy sajátos nevelési igényű gyermekek eljutása a megfelelő szolgáltatáshoz, fejlesztéshez, intézménybe. Ilyenkor a szülők saját költségükön oldják meg a problémát.

A településen a kulturális, közművelődési események színhelye többségében a többfunkciós tornaterem. Itt kerül megrendezésre az idők napja, falunap, farsang, a játékonysági, alapítványi bálók stb. A tornaterem akadálymentesített, így a fogyatékos személyeknek is lehetőségük van a programok megtekintésére.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Önkormányzatunk közvetlenül ilyen szolgáltatásokat nem biztosít, de településünk közelében 15 km-es körzetben többféle lehetőség is adott a fogyatékkal élők számára.

A Pátróhai Református Egyházközség „Cédrus” Idősek Klubja és Támogató Szolgálatnál lehetőség van szállítást kérni egészségügyi szakellátáshoz való hozzájutáshoz.

Nyírbogdány – Gyártelepen működik a SION Fogyatékkal élők nappali intézménye, ami térségi szerepkört tölt be és lehetőség van felnőtt fogyatékos személyek nappali ellátására, valamint működik itt Fejlesztő nevelést, oktatás végző iskola is, ahol a fogyatékos gyermekeket fogadják.

Továbbá a Laskodi Támogató Szolgálat is rendelkezésre áll a fogyatékkal élő gyermekek köznevelési intézménybe történő szállításában.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az Önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élőkkel kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	Adatgyűjtés, adatbázis létrehozása Adatelemzés és problémafeltárás a fogyatékkal élők esélyegyenlősége tekintetében
Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló programok.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település lakosságszáma csökken, a település elöregszik	A település népességmegtartó erejének javítása
Közösségi élet hiánya, szinte minden célcsoportot érintően. Nincsenek önszerveződő csoportok, klubok. Motiváció, részvétel hiánya a megszervezett közösségi programokat illetően.	Közösség tervezés. Szemléletformálás. Egyéni motiváció kialakítása. Közösségi programok szervezése az azonos érdeklődésű, problémájú csoportok számára.
Az intézményeink a különböző programok szervezéséhez nem rendelkeznek mindig a szükséges eszközökkel, feltételekkel.	Intézményeinkben szükség van korszerűsítésre, valamint a különböző programok, szolgáltatások fejlesztéséhez eszközök beszerzésére.
Az intézményekben megemelkedett rezsiköltségek veszélyeztetik az intézmények, szolgáltatások biztosítását.	Alternatív fűtési megoldás kialakítása, hőszivattyús rendszer kiépítése, klímák beszerelése.
Infokommunikációs technológia, és az ilyen eszközök használata nem minden társadalmi csoport számára elérhető. Hiányzik az informatikai jártasságuk, nem megfelelőek az eszközeik. Egyes csoportok nem tudják az ügyeiket elektronikusan intézni, vagy nem tudnak online oktatásban/képzésben részt venni.	A háztartások feltérképezése az informatikai eszközöket, jártasságot igénylően. Informatikai tanfolyamok, képzések szervezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Szociális jellegű szolgáltatásokat nyújtó szervezetek:

- „Immánuel” Idősek Nappali Otthona (Gégényi Református Egyházközség fenntartásában)
- Szent Illés Szeretetszolgálat (Demecseri Görög Katolikus Egyházközség fenntartásában)
- „Cédrus” Idősek Klubja és Támogató Szolgálat (Pátróhai Református Egyházközség fenntartásában.)

Közrendet, közbiztonságot támogató szervezetek:

- Gégényi Polgárőr Egyesület

Sportolást támogató szervezet:

- Gégényi Futball Club

Kulturális tevékenységet, helyi közművelődési tevékenységet támogató szervezet:

- Gégényi Község Fejlesztéséért és Felemelkedéséért Közalapítvány

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A nemzetiségi önkormányzat nem csak a roma hátrányos helyzetű gyermekeket és roma családokat támogatja. Az önkormányzattal együttműködve támogatást nyújt az óvodás, iskolás gyermeknek mikulásra, karácsonyra. Segíti az önkormányzatot az adventi ünnepségsorozat megszervezésében.

A helyi önkormányzat együttműködik a Gégényi Polgárőr Egyesülettel, a Gégényi Község Fejlesztéséért és Felemelkedéséért Közalapítvánnyal, a Gégényi Futball Clubbal, valamint ezen szervezetek céljának megvalósítása érdekében együttműködnek az önkormányzattal és intézményeivel, más civil szervezetekkel, vállalkozásokkal, illetve működési területének állami és szövetkezeti szerveivel.

A partnerség jegyében az önkormányzat segíti a fenti szervezeteket a pályázati lehetőségek felkutatásában, benyújtásában, mivel az általuk benyújtott pályázatok a településünk fejlődését is szolgálják (pl. kamerák beszerzése). Vagy a szereplők közötti partnerséget jól szemlélteti, hogy egymást is támogatják pl. alapítványi bál célja a Futball Club eszközeinek fejlesztése, a polgárőrségnek benzin támogatást nyújtanak stb.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi elzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Önkormányzatunk a **szociális alapszolgáltatási feladatok ellátására** önkormányzati társulást hozott létre, Kék, Székely, Beszterec, Tiszarád településekkel. A közös fenntartású intézmény megnevezése: Kéki Szociális Alapszolgáltatási Központ. A szakmai alaptevékenység körében gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, család és gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás feladatok tartoznak. **Településünkön** jelenleg a Gégény, Ady E. u. 3. sz. alatt található a Szociális Alapszolgáltatási Központ telephelye, ahol a **szociális**

étkeztetés és házi segítségnyújtási feladatok kerülnek ellátásra. A szakmai irányítást a gesztor önkormányzat Kék község végzi.

2020. január 1-től a Gégényi Polgármesteri Hivatal szervezeti átalakítása miatt, a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat a Demecser Város Önkormányzat szociális alapszolgáltatási irodájánál foglalkoztatott családsegítő biztosítja.

A településünkön működő Bölcsőde is térségi feladatokat lát el, mivel Demecser, Kék, Székely települések részére is biztosítja a bölcsődei alapellátást.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiség Önkormányzat támogatja a településen élő szociálisan hátrányos helyzetű családokat, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Gégény Község Fejlesztéséért és Felemelkedéséért Közalapítvány támogatja a kulturális tevékenységeket, a sporttevékenységeket, a felsőoktatási intézményekben tanulókat, a község fejlődésében és szépítésében tevékeny résztvevő személyeket, a község számára szükséges közhasznú épületek felújítását, a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges eszközöket, a község kulturális fejlesztéséért és rendezvényeinek szervezésében tevékenykedő személyeket.

A Gégényi Polgárőr Egyesület a bűnmegelőzésben nyújt segítséget a település lakói számára.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési intézmények dolgozói, a szociális szolgáltatásokat biztosító egyházak képviselői.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi program a település honlapján a lakosság részére hozzáférhető lesz, így megismerhetik az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összessége

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Az álláskeresők között magas a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők száma	Közfoglalkoztatás továbbfolyósítása Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
	A szűrővizsgálatokon a részvételi arány nem megfelelő. Az eseti kiadások többsége krónikus betegség, gyógyszerkiadások finanszírozását szolgálják.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb élet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
Gyermekek	A demográfiai adatokat tekintve jelenősen csökken a gyermekek száma	A fiatalok letelepedését célzó intézkedések. Település népszerűsítése
	A nyári szünidő idején a szabadidő hasznos eltöltésének hosszabb időtartamban történő biztosításának hiánya, ezáltal gyermekfelügyelet biztosítása a gyermekek részére.	Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy hogyan, tudunk minél hosszabb időtartamban szabadidős programokat szervezni, ezáltal nyári gyermekfelügyelet biztosítani a gyermekek részére.
Idősek	Magas az egyedülélők száma	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése
	Otthonukban már nem ellátható idősek elhelyezési lehetőségének problémái	Idősek otthonának kialakítása, segítségnyújtás az elhelyezésben.
Nők	A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre adatok	Adatgyűjtés a különböző statisztikai mutatók nemek szerinti megoszlásáról. Adatelemzés és problémafeltárás a nők esélyegyenlősége tekintetében
	A nők munkaerőpiacra, társadalmi életbe való visszakörülésének nehézségei a gyermekvállalást követően	Az intézményekben a gyermekfelügyelet meghosszabbításának lehetőségei. A szünidőkben is megfelelő gyermekfelügyelet biztosítása. Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élőkkel kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	Adatgyűjtés, adatbázis létrehozása Adatelemzés és problémafeltárás a fogyatékkal élők esélyegyenlősége

		tekintetében
	Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló programok.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település lakosságszáma csökken, a település elöregszik	A település népességmegtartó erejének javítása
	Közösségi élet hiánya, szinte minden célcsoportot érintően. Nincsenek önszerveződő csoportok, klubok. Motiváció, részvétel hiánya a megszervezett közösségi programokat illetően.	Közösség tervezés. Szemléletformálás. Egyéni motiváció kialakítása. Közösségi programok szervezése az azonos érdeklődésű, problémájú csoportok számára.
	Az intézményeink a különböző programok szervezéséhez nem rendelkeznek mindig a szükséges eszközökkel, feltételekkel.	Intézményeinkben szükség van korszerűsítésre, valamint a különböző programok, szolgáltatások fejlesztéséhez eszközök beszerzésére.
	Az intézményekben megemelkedett rezsi költségek veszélyeztethetik az intézmények, szolgáltatások biztosítását.	Alternatív fűtési megoldás kialakítása, hőszivattyús rendszer kiépítése, klímák beszerelése.
	Infokommunikációs technológia, és az ilyen eszközök használata nem minden társadalmi csoport számára elérhető. Hiányzik az informatikai jártasságuk, nem megfelelőek az eszközeik. Egyes csoportok nem tudják az ügyeiket elektronikusan intézni, vagy nem tudnak online oktatásban/képzésben részt venni.	A háztartások feltérképezése az informatikai eszközöket, jártasságot igénylően. Informatikai tanfolyamok, képzések szervezése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák elfogadják a lakóhelyükön meglévő normatívákat, a társadalmi szerepvállalásokból kiveszik részüket és felelősségteljes életet élnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára lehetőséget teremtsünk a munkavállalásra és törekszünk arra, hogy értékrendjük fejlődjön, igény alakuljon ki bennünk a változásra.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek helyzetével való törődést, az elhanyagolásuk megelőzését, az iskolákkal való kapcsolattartást. Fontos számunkra a testi, értelmi és erkölcsi fejlődésük.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szükségleteire, a kirekesztettség és az elmagányosodás ellen küzdünk.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a család és a munkavállalás összeegyeztetését, a kisgyermekes munkavállalók az óvodai/iskolai szünetek alatti előnyt élveznek a szabadságok kiadásakor.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi elfogadására, a velük való foglalkozás fejlesztésére, a közszolgáltatásokhoz és információkhoz történő egyenlő hozzáférésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága együttműködésben	Önkormányzatok közötti együttműködésben
0.	Település szintű probléma											
1	„Jó Gégényben élni” - Település lakosságszáma folyamatosan csökken, a település elöregszik.	településA népességmegtartó erejének javítása.	településB Nőkezdjen lakóinak, mint az első szülő száma. Több fiatal lakáshoz jutók (2009-település, valamint településen le ad támogatásról 2024) Idősügyi az intézményeink Nemzeti Stratégia népszerűsítését (2010-2022) célzó intézkedések kidolgozása, megvalósítása. (2023-2024) Eladó ingatlanok feltérképezése, nyilvántartás készítés, tájékoztatás.	2020 - 2024 évre Magyar Nemzeti A helyi fiatalok Célgény Község 2028. 12. 31. A lakosságszám növekedése, növekvő gyermeklétszáma. Kevesebb lakatlan ingatlan.	Magyar Nemzeti A helyi fiatalok Célgény Község 2028. 12. 31. A lakosságszám növekedése, növekvő gyermeklétszáma. Kevesebb lakatlan ingatlan.	Az intézkedés célja: a település népességének megőrzése, a fiatalok életkörülményeinek javítása, a lakosság aktív részvételének előmozdítása.	Az intézkedés felelőse: polgármester, aljegyző	Az intézkedés megvalósításának határideje: 2028. 12. 31.	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok): lakosság számának növekedése, gyermeklétszám növekedése.	Humán: önkormányzati dolgozók, családsegítő, Pénzügyi: pályázati lehetőségek, önkormányzati támogatások Technikai: Szolgáltatások, infrastruktúra fejlesztése	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.	Ebben az esetben nem releváns.
2	„Cselekvő közösségek – aktív szerepvállalás”	Közösségi élet hiánya mindenki – legyen az idős, fiatal, nő, gyerek, fogyatékos, vagy éppen szegénységben élő – klubok részese lehessen, a (nyugdíjas klub, baba-alakíthassa mama klub, közösségi életet, vagy tánc csoport, olvasó kör, önképző válnak, szakkörök, hagyományörző csoport stb). szerepet vállaljon. Az Motiváció, részvétel azonos érdeklődésből, hiánya a problémából adódóan megszervezett csoportok, klubok. közösségi programokat illetően. Minél	Mindenki – legyen az idős, fiatal, nő, gyerek, fogyatékos, vagy éppen szegénységben élő – klubok részese lehessen, a (nyugdíjas klub, baba-alakíthassa mama klub, közösségi életet, vagy tánc csoport, olvasó kör, önképző válnak, szakkörök, hagyományörző csoport stb). szerepet vállaljon. Az Motiváció, részvétel azonos érdeklődésből, hiánya a problémából adódóan megszervezett csoportok, klubok. közösségi programokat illetően. Minél	2020 - 2024 évre Magyar Nemzeti A helyi fiatalok Célgény Község 2028. 12. 31. A lakosságszám növekedése, növekvő gyermeklétszáma. Kevesebb lakatlan ingatlan.	Magyar Nemzeti A helyi fiatalok Célgény Község 2028. 12. 31. A lakosságszám növekedése, növekvő gyermeklétszáma. Kevesebb lakatlan ingatlan.	Az intézkedés célja: a település népességének megőrzése, a fiatalok életkörülményeinek javítása, a lakosság aktív részvételének előmozdítása.	Az intézkedés felelőse: polgármester, aljegyző	Az intézkedés megvalósításának határideje: 2028. 12. 31.	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok): lakosság számának növekedése, gyermeklétszám növekedése.	Humán: önkormányzati dolgozók, családsegítő, Pénzügyi: pályázati lehetőségek, önkormányzati támogatások Technikai: Szolgáltatások, infrastruktúra fejlesztése	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.	Ebben az esetben nem releváns.

[illegible]

programok gyerekeknek	a szabadidő hasznosítási programok hosszabb időtartamú biztosításának hiánya, a biztosítás száma	közösségi tevékenységek biztosítása száma	Társadalmi a felzárkózási stratégia 2030 "Legyen jobb a gyermekeknek" (2007-2032) Nemzeti stratégia (2009-2024)	Hetes táborok, programok, 2030 tanfolyamok (úszó, aljegyző, levegőtisztaság, házbán napos programok 2009-2024)	Önkormányzata (vasárnap) - polgármester, aljegyző	programok, táborok száma, programok résztvevők aránya.	fenntarthatóság esetben releváns.
2	A demográfiai adatok tekintve a jelentősen csökkenő gyermek számát	A gyermekes családok számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	Ebben esetben releváns.
III. A nők esélyegyenlősége	1	A nők esélyegyenlősége a nők esélyegyenlősége a nők esélyegyenlősége	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	2020-2024 évek között a gyermek számát biztosítja a gyermek száma biztosítása száma	Ebben esetben releváns.

[illegible]

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

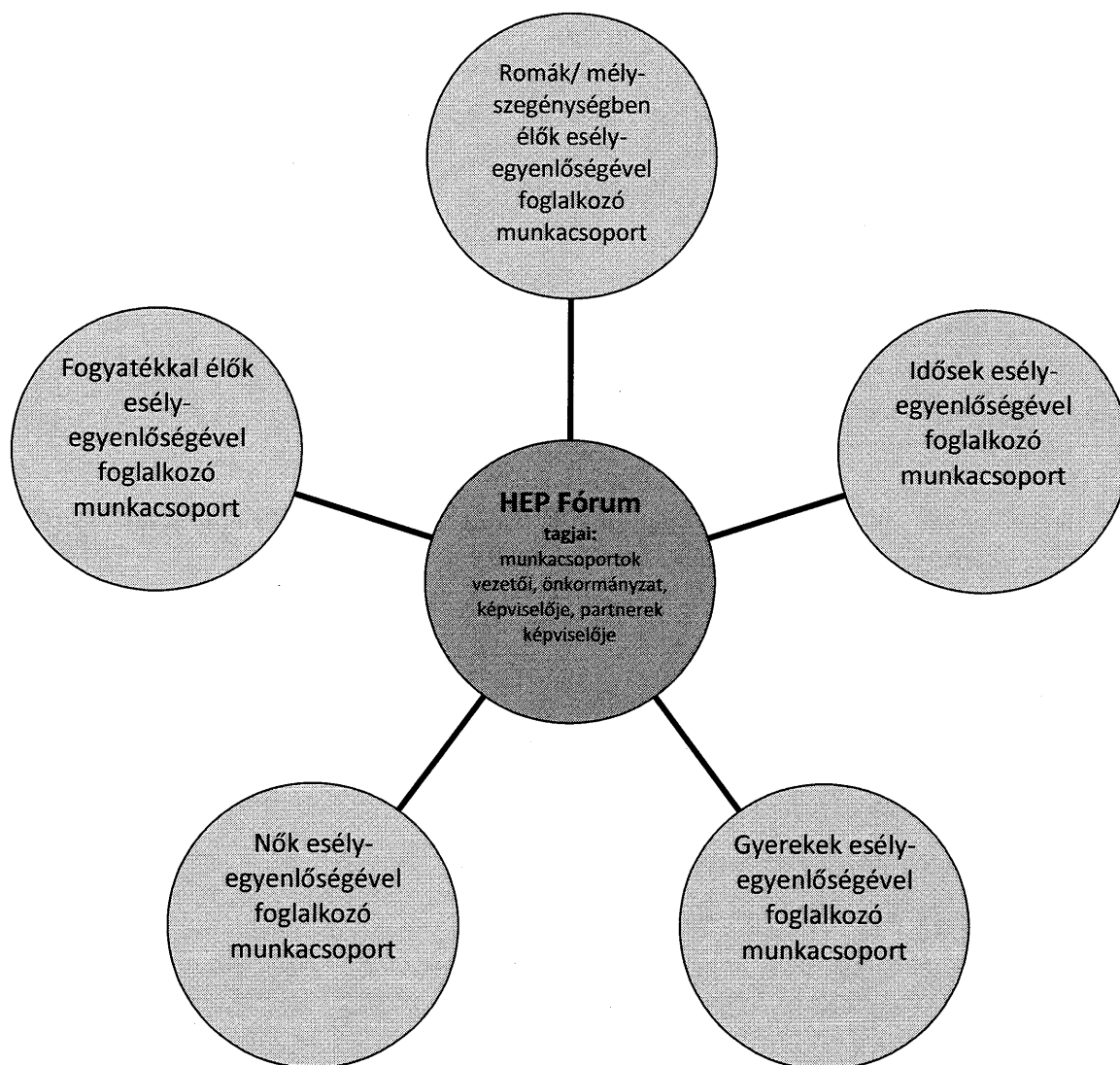
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a

befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Gégény község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Gégény Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és Gégény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 47/2023. (IX.11.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Gégény, 2023. szeptember 11.

Zakor Ildikó
polgármester

